

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної та інформаційної політики

22 вересня 2021 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Отже, друзі, кворум є, тому дозвольте розпочати засідання нашого комітету. Порядок денний вам наданий. Якщо всі ознайомились, є якісь зауваження, пропозиції щодо порядку денного? Бачу, що немає. Тому ставлю на голосування затвердження запропонованого вам порядку денного. Отже, колеги, хто – за, прошу голосувати.

Миколо Леонідовичу, ви – за?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. І пан Володимир, бачу, теж – за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Гео Багратович, дякую.

Добре, колеги. Перше питання... Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане голову, шановні члени комітету, я за дорученням Коростенської міської ради, коростенського міського голови хотів би подякувати комітету за підтримку і участь у першому фестивалі вуличного кіно, який відбувся 11 числа в місті. Надзвичайно гарні враження

від громади. Окремо міська рада дякує голові комітету Микиті Руслановичу Потураєву, голові підкомітету Павлу Миколайовичу Сушку, який підтримав безпосередньо можливість цього фестивалю в місті, а також Миколі Леонідовичу Княжицькому за інформаційну і духовну підтримку цього фестивалю.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я зі свого боку, колеги, хочу подякувати всім організаторам цього фестивалю і наполегливо запрошую всіх членів комітету і всіх гостей, і тих, хто нас зараз дивиться в онлайні, відвідати наступний фестиваль в місті Коростень. Місто не пересічне, вражаюче, з вражаючими історичними пам'ятками. І взагалі, колеги, я що хочу сказати? Що відвідання членами комітету таких невеличких фестивалів – це, на мій погляд, дуже може бути позитивним чинником розвитку і таких фестивалів, і їх подальшого, звичайно, існування, і розвитку, і взагалі, звичайно, підтримки розвитку української культури на місцях, якими б вони там не були, маленькі, середні, великі. Це, повірте мені, дуже і дуже позитивно.

Я дякую всім колегам, всі так чи інакше беруть участь у таких заходах. Нам треба взагалі мати, знаєте, я точно переконався, такий календар на початку наступного року, щоб ми бачили, де і що відбувається, і щоб ми могли заздалегідь планувати, і щоб от на таких подіях завжди, якщо буде дозволяти наш графік, хтось з членів комітету був присутній, бо це дуже мотивує людей на те, щоб вони далі успішно працювали. Це, повірте мені, дуже і дуже позитивно, і особисті враження, і позитивно, мені здається, для наших колег.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Одне маленьке доповнення для справедливості. Також подяка висловлюється і Міністерству профільному культури, особливо "Держкіно", Державному агентству з питань кіно, і голові Марині

Кудерчук, а також Олександр Сталіноленовичу Качному, який так само доклався до можливості його проведення.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. І перед тим, як надати слово Євгенії Михайлівні Кравчук, я що хочу сказати? Дивіться, от іноді через об'єктивні обставини та чи інша політична сила патронує ту чи іншу культурну подію. Це зрозуміло навіть чому. Але це, звичайно, обмежує депутатів з інших політичних сил в участі у таких подіях. А от коли проводяться фестивалі, він же не один, хоча от фестиваль в Коростені був, є для цього гарним прикладом. Коли немає патронату певного конкретної політичної сили, коли не кажуть, що організатор такий-то народний депутат, то, звичайно, що це якраз-таки подія, коли можуть всі приїжджати, і там усім раді, і якщо ми не займаємося просуванням власних амбіцій, то це якраз можливість, коли ми всі з усіх фракцій допомагаємо розвитку таких культурних починань на місцях. В цьому сенсі, я знову кажу, таких фестивалів багато, і нам тільки треба підходити до цього дуже з повагою до цих зусиль людей на місцях, і за можливістю відвідувати всі такі події.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Якщо дозволите...

КРАВЧУК Є.М. Зараз я, а потім ви. У нас навіть на ці вихідні була конкуренція подій, бо пан голова навіть не зміг доїхати на "Борщівську вишиванку" в Тернопільську область, але нічого. Я одразу колег з комітету запрошуюю на наступний рік, другі вихідні вересня, я думаю, що вже буде 2 дні проведення цього фестивалю "Борщівська вишиванка". Нагадаю, що внесли її уже в список нематеріальної спадщини України. І це якраз абсолютно той приклад, коли можуть різні фракції долучитися:

мажоритарники, депутати-списочники. Підтримую ідею створення такого календаря культурних подій.

ПОТУРАЄВ М.Р. Зараз передаю слово Миколі Леонідовичу Княжицькому, який є натхненником чудового фестивалю в Карпатах, де теж варто всім нам бути поза залежністю від того, хто до якої фракції належить.

Будь ласка, Миколо Леонідовичу, вам слово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую, Микито Руслановичу.

Дійсно, запрошую всіх у Карпати, але це буде аж влітку наступного року.

Хотів сказати, що я ж, як ви знаєте, був на Львівському форумі видавців. І хочу принагідно подякувати всім, хто його підтримував, хто мав змогу відвідати або в той чи інший спосіб підтримував видавців. На жаль, у видавничій сфері дійсно є зараз дуже серйозна криза. Це просто було видно на форумі, наскільки більше було вільного місця в деяких місцях і наскільки менше було книжок.

Ми на наступному тижні будемо бюджет обговорювати, але я вже зараз хочу вам сказати, що, як ви знаєте, на підтримку бібліотек через Український інститут книги не виділено в бюджеті нічого, тобто аж нуль гривень. У нас було у 2018 році 120 мільйонів, і їх не вистачало. А це, по-перше, це ж така комплексна підтримка, яка на конкурсних засадах проводиться, а це підтримка і бібліотек, і видавців, і письменників. І я дуже прошу всіх колег підтримати. Це не такі великі гроші, як ви розумієте, порівняно з мільярдами, які там чи там знаходяться, але це така дуже важлива історія – просто була помітна криза в книжковій галузі. Прошу, коли будемо обговорювати бюджет, звернути на це увагу.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Євгеніє Михайлівно, репліку.

КРАВЧУК Є.М. Я навіть вчора потрапила на спільний ефір, де були представники Міністерства фінансів. І я вже сказала, що наш комітет не буде підтримувати в такому варіанті бюджет, бо там недостатнє фінансування не тільки Інституту книги. Я тут абсолютно погоджуюся з тим, що нуль на бібліотеки – це обурливо, і ми точно будемо подавати правки, але вже 29 вересня, просто ми там детально по програмах пройдемося, і там про підтримку українського кіно, впевнена, будемо говорити, там теж є куди рости. Тому в нас, я думаю, тут буде така доволі колегіальна позиція в тому, що зміни потрібно вносити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. Я погоджуюсь з усіма і з Миколою Леонідовичем, також хочу додати до його слів, що проблема не тільки у видавничій справі, а є проблема у недостатній кількості книжок для людей з особливими освітніми потребами, для дітей і взагалі для людей, які мають порушення зору, тобто книжок шрифтом Брайля. Їх зовсім не вистачає, вони дуже дорогі, не всі можуть дозволити собі їх придбати. Тому також треба передбачити у видавничій справі, щоб активно в збільшеній кількості випускались такі книжки і для бібліотек, і для навчальних закладів зокрема.

Щодо бюджету по Держкіно, також не згодні. Там потреба Держкіно, управління Держкіно 32 мільйони, передбачено 16. Тобто оперувати такими коштами великими, які виділяються на кіно, на підтримку кіно в державі, виділяється удвічі менше, чим потрібно. Тому також погоджуюсь, що будемо подавати правки. В такому вигляді бюджет не будемо підтримувати.

А щодо кінофестивалів, це дуже добре, що їх збільшується, навіть у маленькому містечку Коростень проводився вже кінофестиваль. Я повернувся нещодавно із Запоріжжя, де відбувся кінофестиваль міжнародний, вже п'ятий. Тоді я анонсую, що зараз іде робота над створенням у місті Харкові кінофестивалю великого. Я сподіваюсь, що наступного року він пройде і я зможу вас запросити.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Чудово. Пані Софіє, будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Якщо ми вже обмінюємось думками з цього приводу, зокрема по бюджету, я би хотіла звернути увагу на дуже критичну ситуацію, яка склалась в Архіві національної пам'яті. Ми всі пам'ятаємо, як ми закладали навіть комітетом кошти, але по суті виявилось, що через коронавірус два роки поспіль вони не отримували коштів майже взагалі, окрім зарплати. Відповідно не були зроблені певні роботи по реконструкції і кілька тижнів тому працівників не пустили на територію архіву, бо не було зроблено тих чи інших робіт.

Зараз в проекті бюджету закладені кошти, як працівники архіву кажуть, достатньо на цей рік, але, на жаль, вже почалось дуже багато так само розмов, що треба туди-сюди, туди-сюди, є висока імовірність, тому що десь там не вистачає на якусь дорогу, десь там не вистачає ще кудись, але факт того, що два роки поспіль ми тримаємо на голодному пайку тих, хто зберігає нашу національну пам'ять і відкриває архіви, які були запечатані багато років поспіль. Колеги, я би дуже просила, щоб ми так само потім, розглядаючи бюджет, акцентували на тому, що ту суму мізерну, яка виділена, не можна скорочувати вже третій рік поспіль.

ПОТУРАЄВ М.Р. Абсолютно з вами згоден. Звичайно, що ми на це звернемо увагу, ні копійки не віддамо.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Тим паче, що ця пропозиція є зараз в якості урядової пропозиції, передбачені ці кошти. Тобто наше завдання - пропилувати, щоб вони раптом не зникли в результаті вже нашої роботи, наших колег депутатів.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я думаю, що ми всі пильно за цим прослідкуємо.

Колеги, давайте переходити до розгляду питань. Перший законопроект 5808 про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для реалізації проектів у сфері розвитку об'єктів культурного призначення та управління пам'ятками культурної спадщини в рамках державно-приватного партнерства.

Всі в принципі з ним ознайомились. Я хочу сказати, що, з одного боку, я є послідовним прихильником залучення приватного капіталу до проектів, які би дозволяли нам зберігати і розвивати пам'ятки, жодним чином їх не руйнуючи, бо насправді ми з вами час від часу всі буваємо за кордоном, ми бачимо, що європейський приклад - це якраз можливість спільного використання можливостей об'єктів, а іноді й самих об'єктів і створення там різних бізнесів, починаючи від навіть готелів таких атмосферних і закінчуючи інфраструктурою навколо цього. Ми, на жаль, в цьому відстаємо.

Ну це, значить, було декілька слів щодо адвокації, але я ж знаю, що є зауваження з вашого боку, шановні колеги, тому я просив би, щоб ми з цього почали, у кого є якісь зауваження до цього законопроекту. І Лариса Володимирівна Петасюк є, треба буде нам з вами зараз відповісти на ті зауваження, які є.

Павле Миколайовичу, я знаю, що у вас є зауваження. Будь ласка.

СУШКО П.М. Так, у мене є запитання до авторів законопроекту. А як ви бачите реалізацію цього закону в частині розміщення готелів на території музеїв? Це перше запитання.

І друге таке: чи є в Луврському музеї готелі? Чому не можна "за..."? Ви пишете - на території, а не поза межами музеїв, розміщення готелів. Чи не несе шкоду музеям розміщення та будівництво готелів? Готель передбачає проживання в ньому, як це впливає на дотримання режиму на території музею? Який іноземний досвід ви вивчали щодо цього питання - про розміщення готелів на території музеїв?

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Павле Миколайовичу, будь ласка, вимкніть. У нас просто вже оновилася система ZOOM, як ви бачите, більш сучасна: в нас всі мікрофони заведені на ZOOM і тому коли ми хочемо, щоб нас чули колеги, ми включаємо мікрофон, а коли ми закінчуємо, прохання виключати, щоб не накладався звук.

СУШКО П.М. В мене ще одне запитання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

СУШКО П.М. Наведіть приклад музею, де б ви хотіли розмістити готель. Саме в Україні.

ПОТУРАЄВ М.Р. У мене запитання є. От Олександр Сталіноленович "отвлікся", а в мене якраз було запитання щодо об'єкту, який він дуже добре знає. Олександр Сталіноленовичу, можете... Дякую. Ну вибачте. Добре. Ну тоді я потім задам.

Павле Миколайовичу, а може ви знаєте (і Юрій Олексійович має знати), до того, як Лариса Володимирівна буде відповідати, чи правильно я пам'ятаю, що у нас на території Лаври - і Києво-Печерської, і Почаївської є готелі, які, я не знаю, в якому вони статусі, по-моєму, "гостьові будинки", ну щось таке, але це фактично є готель. Я ж жодним чином не проти того, щоб воно там було, бо воно завжди так було, скільки Лаври існують, там завжди приймали гостей. Я ж правильно пам'ятаю, Олександр Сталіноленовичу, що в Почаївській Лаврі є типу "дім для паломників". Так? І в Києво-Печерській теж є?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу, просто це не музеї. Це заповідники.

КАЧНИЙ О.С. Во всех монастырях мира называется "архимандрития" или как-то так они называются. Это для приема паломников. Это невозможно по-другому называть.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я просто, щоб уточнити свої знання. Павле Миколайовичу, я не цьому не спекуюю. Ви ж запитали, чи є приклади. Я пригадав, що є такі-то. Але це притаманно лаврам і монастирям, як слушно зауважив зараз Олександр Сталіноленович. Тому це дещо інша історія. Але, тим не менше, ну, уявити собі ситуацію, коли на території заповідника є місце, де розташовуються паломники, в сенсі релігійні туристи, можна так сказати, я собі уявити можу. Але ваше запитання слушне. Тому, Ларисо Володимирівно, будь ласка, як ви прокоментуєте запитання Павла Миколайовича Сушка?

ПЕТАСЮК Л.В. Ну, перш за все, доброго дня, всіх вітаю. І хочу таку передісторію розповісти з приводу того, як з'явилися ці зміни, які сьогодні

розглядаються в законопроекті 5808. Коли нам ще належав туризм, це я відповідаю на питання Павла Миколайовича, то ми вивчали питання, пов'язане з тим, щоб туристично привабливі об'єкти в тому числі були придатні для того, щоб приймати туристів. І стикнулися з тим, що музеї, заповідники фактично деякі розташовані в дуже великій відстані від безпосередньо проживання і комфортного розміщення туристів. І зараз, хоч туризм нам передали, але фактично ми розуміємо, що об'єкти культурної спадщини і туристична привабливість – це все рівно пов'язані речі.

Якщо ми хочемо взяти за приклад конкретно об'єкт, на якому можна це розміщувати і фактично на якому можна реалізовувати ідеї, які закладені в цей законопроект, можемо привести приклад, я особисто їздила в Рівне, Тараканівський форт, він належить Міністерству оборони, там ніким нічого не робиться, воно повністю рушиться. Але фактично інвестори були б зацікавлені в тому числі для розміщення там готелю і збереження, і консервації, і перетворення тих залишків пам'ятки, які залишились там.

Далі беремо функціонуючі там музеї й заповідники. По закону у нас є поняття рекреаційної зони, це стаття 11, і на території музеїв будувати нічого неможливо. Тобто якщо турист хоче приїхати і відвідати конкретний музей, він має, там, їхати декілька кілометрів для того, щоб повернутися в свій готель. Тому задача ставилась така. А для цього треба внести зміни і розширити поняття рекреаційної конкретної зони музею, для того щоб на цій території можна було в тому числі розмістити готелі. Це перше питання.

Те, що звернули ви увагу, то це не тільки музеїв стосується, це стосується також заповідників. Чим вони відрізняються? Це певний перелік пам'яток нерухомої культурної спадщини, на базі яких оголошено конкретно заповідники. Так само і з заповідниками, історія та ж сама. Тобто для того щоб ми зробили туристично привабливий об'єкт і це було в тому числі корисно для об'єктів культурної спадщини, і погоджуюсь з цією ідеєю, яка закладалась в змінах до Закону про охорону культурної спадщини, нам

потрібно реалізовувати державно-приватне партнерство зі збереженням конкретно самої пам'ятки. Тобто щоб ми, коли хотіли вкладати інвестиційні кошти, ми розуміли, що цей об'єкт не буде знищений, щоб ми його теж могли зберігати.

Коли ми ознайомилися з законодавством про державно-приватне партнерство, ми зрозуміли, що необхідно вносити зміни в спеціальні закони, де виписувати особливості, пов'язані із реалізацією державно-приватного партнерства, а саме вкладення інвестицій безпосередньо на об'єкти культурної спадщини і в зоні на території безпосередньо музеїв.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте, колеги...

СУШКО П.М. ...я ж не почув відповідь.

ПОТУРАЄВ М.Р. А, продовження?

СУШКО П.М. Так. Я відповідь не почув на питання, що я хотів задати. Дивіться, щодо музеїв і заповідників – це різні речі, треба відокремлювати одразу.

Друге, готелі – це комерційна діяльність чисто. Щодо Тараканівського форту – це не є правда, там неможливо побудувати. А Тараканівський форт, чому ви саме хочете на територію музею, заповідника залізти? Чому не можна будувати поруч готелі з заповідниками? Чому саме на території заповідника?

Даєш дозвіл на території музею спочатку поставити МАФ, потім узаконюєш землю, а потім забираєш привабливу територію. Дайте відповідь, чому саме не можна і чому не хочете будувати готель біля заповідника або біля музею? Отаке запитання.

ПОТУРАЄВ М.Р. У мене є на це часткова відповідь, але.

Ларисо Володимирівно, одну хвилиночку.

У мене є на це часткова відповідь. І зараз Дмитро Нальотов теж має щось сказати. Я хочу сказати, що от цього літа я відвідував таку країну як Албанія, там є два міста, які визнані ЮНЕСКО містами-музеями: це місто Берат і місто Гірокастра.

Так от, різниця, і це відповідь, Павле Миколайовичу, чому не можна на ... тому що у нас багато музеїв-заповідників, так, про що ідеться, не в самому музеї, як ви кажете, а в музеї-заповіднику. І звичайно, якщо ми хочемо, щоб воно не руйнувалося, а розвивалося, то в таких місцях, де це можливо, от в місті Берат, яке збудовано XII століття, там є готелі, розташовані в будівлях XIV століття в тому числі. В цьому немає, а це спадщина ЮНЕСКО.

Тут ми капостимо самі собі, будуючи казна-що навколо Києво-Печерської лаври чи там Святої Софії і так далі, навколо. А уявіть собі, що люди, які відповідально до цього ставляться, я розумію, про що ви кажете, тому що є ризик. Я вважаю, що в законі немає жодної "лазейки", щоби так щось приватизували, цього там немає. Але щодо того, що якщо дозволяють можливість робити там щось сучасне сервісне, то це точно можна дозволяти. Бо ми точно не відповідаємо абсолютно цивілізованим практикам, які є по всій Європі, по всій!

СУШКО П.М. Пане голово, хочу конкретно почути відповідь саме від міністерства. Дякую, що ви прокоментували. Але саме від них хочу почути відповідь. І конкретно, якщо іде мова про конкретний якийсь об'єкт, то давайте розглядати в площині конкретного об'єкту і вирішувати питання точково, а не всім дозволяти в музеях будувати готелі. Як із режимом далі бути? Як?

Так що хочу почути відповідь, де ви саме не можете побудувати готель, на якій території?

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, точково розглядати...

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, будь ласка, я задав питання представнику міністерства.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, я головуючий, по-перше. По-друге, я співавтор. І я просто теж маю право вам дати відповідь.

Дмитре Олександровичу, будь ласка.

НАЛЬОТОВ Д.О. Дякую за слово.

Я зі свого боку хочу сказати, що це точно поява готелів додасть туристичної привабливості. І є міжнародна практика, коли взагалі занедбані культурні маєтки, спадщини перетворюються в готелі, це досить популярний досвід, ми можемо подивитися на таких ресурсах, як Airbnb або Booking.

Вони, як правило, "забуковані" завчасно і мають велику перевагу і по коштах, і по цьому. Це я кажу про те, що може відбуватися, і що додасть туристичної привабливості до цих об'єктів, і готелі також.

ПОТУРАЄВ М.Р. Навіть готелі!

НАЛЬОТОВ Д.О. Але є...

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександрє Євгенійовичу, я ж кажу, що ми можемо навести з Дмитром безліч прикладів по Європі, де це зроблено.

НАЛЬОТОВ Д.О. (?) ... *(не чути)* але є об'єкти культурної спадщини, які занедбані. Якщо дозволите, я закінчу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. Вибачте.

Ми гірші, ніж Албанія. Ми дикіші, ніж Албанія. У нас розвалюється те, що в Албанії збудовано було, коли у них грошей немає. Тому нам має бути соромно за те, що ми значно гірші, ніж Албанія.

КАЧНИЙ О.С. ... *(не чути)* и наше государство разваливается, потому что приходят такие вот ... *(не чути)* Вы нас тут всех дураками считаете?! Что, вы хотите на территории музея все эти дома построить? Что вы там хотите творить?

Вот смотрите, город Николаев, музей флота - территория полтора гектара. Скажіть, будь ласка, що ви там хочете збудувати на території Миколаєва, на території цього музею?

Потім, переходимо до міста Ржищів. Виділили 20 соток. Там хатка стоїть, музейчик. Скажіть, будь ласка, в центрі міста, ніхто не хоче там спочатку побудувати ще якусь, як ви казали – що? Готель? З чим? З казино, з іншими питаннями...

ПОТУРАЄВ М.Р. Це всередині будується.

КАЧНИЙ О.С. ... з дівчатами, всі побігли туди. Що таке готель, ми знаємо, ми там бували, і ви там бували. І скажіть, вам ще мало?! Всю країну забудували, хочете музеї забудувати?!

ПОТУРАЄВ М.Р. Я хочу, щоб ми...

КАЧНИЙ О.С. Ви хочете сказати, що він і ви розумніші нас?

НАЛЬОТОВ Д.О. (?) Я можу закінчити мою репліку, і потім ми продовжите?

КАЧНИЙ О.С. Досить!

ПОТУРАЄВ М.Р. Я хочу, щоб не було...

КАЧНИЙ О.С. Скажіть, будь ласка, хай нам оця вся міністерка скаже зараз, правильно запитав Павло, хай вона нам зараз скаже: де вона хоче побудувати і де вона не може сьогодні привабливо підійти до питання?

ПОТУРАЄВ М.Р. Вона нічого не хоче!

КАЧНИЙ О.С. Скажіть: хто хоче?

ПОТУРАЄВ М.Р. Вона так само, як і я, хоче, щоб заходили ...

КАЧНИЙ О.С. А ми не хочемо!

ПОТУРАЄВ М.Р. ... цивілізовані приватні інвестори і розвивали об'єкти, а не залишали їх розвалюватися.

КАЧНИЙ О.С. Скажіть, будь ласка, де? От я до вас приїхав, до неї приїхав, до міністра, і запитав: "Скажіть, будь ласка, от дивіться, хто сьогодні збудував і з нуля відновив Почаївську лавру?" Монахи. З людьми, отакими як ми, тут сидимо. Держава хоч копійку дала? Ні. Що просять сьогодні від Почаєва? Ми приїхали до неї. Що вона відповіла нам? А там є реконструкція,

там просять, розвалена повністю лабораторія, там фекалії здавали, до того там була церква. І вони дозвіл не дають на реконструкцію, потому что она рассказывает что там и как. Она рассказывает: тут буде на метр вище, тут буде на метр нижче – я так не хочу. Хто ти така?! Я їй сказав: "Хто ви така, що ви говорили нам, віруючим людям, які там живуть там, відновили той храм?" А вона говорить: "Ні, вибачте, там на метр вище. Я так подивилася, там на метр вище буде". Дивіться, ніхто не просить грошей у людей. Привабливість? От поїдьте, подивитесь, яка привабливість у Почаєві. Тисячі людей.

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександр Сталіноленовичу, я звертаю вашу увагу на те, що це була не пані...

КАЧНИЙ О.С. А скажіть, будь ласка, що вам сьогодні заважає робити привабливими наші музеї? От скажіть: що? Хочете щось там збудувати? Казино?

ПОТУРАЄВ М.Р. Слухайте, годі спекулювати. По-перше, це була...

КАЧНИЙ О.С. Не годі.

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександр Сталіноленовичу, ви даремно апелюєте до пані Петасюк, бо це була не вона, а звільнена пані Фоменко. Це перше.

Друге. На мій погляд, Олександр Сталіноленовичу, я просив би не ображати наших колег, і це різні профільні заступники міністра. До речі, я дуже добре пам'ятаю нашу спільну зустріч в міністерстві, і коли цей законопроект був розроблений, я подумав, що якраз цей законопроект

дозволяє врегулювати без отих проблем те питання, яке ми обговорювали тоді, зокрема і стосовно Почаївської Лаври. Я в цьому абсолютно переконаний, що цей законопроект вирішує це питання, Олександр Сталіноленовичу, а не заважає. *(Шум)* Не буде там казино, Олександр Сталіноленовичу. *(Шум)* ... Ми на багато років... *(Шум)* Конструктивні державницькі сили.

Миколо Леонідовичу, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Шановні друзі, насправді запитання колеги Сушка були з моєї точки зору слухними. Я хочу відразу озвучити декілька проблем, які є, і може потім може отримати відповідь, висловити принаймні позицію свою.

Отже, залучення державного партнера в рамках державно-приватного партнерства насправді можливе вже сьогодні, оскільки діючий закон передбачає, що державно-приватне партнерство можливе у сфері культури. І виглядає так, що неможливість залучення приватного партнера на даний момент пов'язано виключно з заборонаю розміщення готелів в музеях, бо якщо не говорити про готелі, то і зараз можна залучати приватного партнера.

Запропоновані зміни - до кінця незрозуміло і шановні автори, які готували це, Микито Руслановичу, з повагою всією до вас, от я прошу уточнити, бо уточнюються вимоги виключно до договору про управління майном в рамках державного партнерства. І що ви маєте на увазі, що при цьому не допускається можливість здійснення державного партнерства в інших формах, які в тому законі дозволені? Це концесія, спільна діяльність чи щодо концесії, спільної діяльності застосовуються загальні положення без додаткових уточнень щодо об'єктів культурної спадщини? Тому що закон є ширшим, він регулює так само і концесію, і спільну діяльність, які є дозволені зараз, а у вас згадується лише один з аспектів цього закону.

Наступне. На жаль, запропоновані істотні умови договору про спільну діяльність зосереджені виключно на необхідності вжиття охоронних заходів та фінансування таких заходів. Видається, що також було б непогано конкретизувати істотні умови договору положення щодо зобов'язання приватного характеру реконструкції відповідного об'єкту, як наприклад, реконструкція або реставрація і тому інше, оскільки в такому випадку виникає питання, чим приватний партнер буде кращий за державу в управлінні тією чи іншою пам'яткою. Якщо управляє держава, заходить приватний партнер, не бере ніяких зобов'язань, то чому він заходить, чим він у даному випадку кращий від держави?

Далі щодо розміщення готелів і інших закладів гостинності. Незрозуміло, що мається на увазі під "іншими закладами гостинності", тобто це трошки не юридичний термін. Це що? Квартири ми там здаємо? Ці положення варто уточнити або замінити

КАЧНИЙ О.С. Баню роблять, сауну...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це все заклади гостинності. Ці положення варто уточнити або замінити на юридично визначений термін.

По-друге, питання щодо розміщення готелів на території музеїв насправді є дискусійним. Тут згадували Тараканівський форт, при всій повазі, пані Ларисо, Тараканівський форт – це не музей, це просто історична пам'ятка. А в законі сказано конкретно про музеї.

Значить, не зрозуміло, ідеться про будівництво окремих об'єктів на території музеїв чи виділення окремих приміщень під готельні номери? Бо в цьому проекті закону цієї конкретизації немає. Крім того є встановлені вимоги до готелів певної категорії, а відтак перевлаштування окремих приміщень під готельні номери може завдати непоправної шкоди пам'ятці, щоб виконати цю категорію відповідно до іншого закону, який регулює

готельну діяльність. І на нашу думку варто було би більш зважено підійти до врегулювання цього питання, крім уточнення визначення рекреаційної зони музеїв, що в законі є.

Є техніко-юридичні зауваження (і пані Лариса про це частково говорила). Відповідно до частини третьої статті 2 Закону про державно-приватне партнерство відносини, що виникають в зв'язку з державно-приватним партнерством, не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно норми щодо внесення змін до цього закону. Тобто зміни до Закону про державно-приватне партнерство в цьому законопроекті не відповідають чинному законодавству.

І відповідно до частини третьої статті 7 Закону "Про державно-приватне партнерство" передача приватному партнеру об'єкту державно-приватного партнерства, в тому числі його подальша реконструкція, реставрація, капітальний ремонт і технічне переоснащення приватним партнером не зумовлює перехід права власності на цей об'єкт до приватного партнера та не припиняє права державної чи комунальної власності на такий об'єкт. А тому немає потреби дублювати відповідні положення в інших законах.

Це ті зауваження, які були. Це до того, що зрозуміло, що, якщо там буде декілька номерів для учасників конференції в якомусь закладі, де і конференційні зали і музей, можна проговорити, в який спосіб це використовувати. Або якщо є певні якісь, не знаю, великі музеї, куди ми хочемо залучити туристів. Врешті ми знаємо, що... Я не пам'ятаю, чи Качанівський заповідник є музеєм? Мабуть ні. Або є музеєм. Так. І так, є у них там номери і зараз, і нічого їм це не забороняє, вони приймають туристів, організовують весілля і проводять всю цю діяльність.

Просто, якщо ми це вносимо в закон, то ми присвоюємо категорії і дійсно ризик того, що там можна розміщувати ігрові автомати. Але такий

ризик, в зал коли винесуть закон, все одно буде. Тому мені здається... Хоча я розумію, мабуть, автори мали позитивне налаштування дійсно оживити ці музеї.

То нам потрібно якось проговорити основні цілі цього закону, уточнити це. Якщо ми це будемо змінювати і справді хочемо змінити до другого читання, то ми можемо говорити про предмет. Або переписати цей закон. Якщо ні, то закон є цей, як мінімум, дискусійним.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дмитро Олександрович Нальотов, будь ласка.

НАЛЬОТОВ Д.О. Дякую.

Я хотів сказати, що я за державно-приватне партнерство в ситуації, коли є занедбана культурна пам'ятка і вона перетворюється в класний готель, і є магнітом для туристів, і приваблює.

І я хотів ще додати одне застереження для того, щоб дійсно... У нас зараз Закон про азартні ігри каже про те, що ігрові автомати, казино можна зробити в готелі "3 плюс". І це треба застерегти і зробити запобіжники, щоб у нас на територіях музеїв, на територіях культурних заповідників не з'являлися казино й азартні ігри. Я думаю, що це також треба проговорити.

(Загальна дискусія)

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, колеги! Я пропоную припинити суперечку. Я вважаю, що висловлені серйозні зауваження... *(Шум у залі)*

СУШКО П.М. Можна я слово возьму? Ну, я хочу сказати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Шановні колеги, бачите, що сьогодні в комітеті виникає навіть така конфліктна ситуація, яка переходить в політику. Щодо тих міст, які називалися, країн, то там так історично склалося. Щоб нікого не ображати, то потрібно перед тим, як занести цей законопроект до комітету, бо, Микито Руслановичу, ви є автором, а я впевнений, що готувало саме міністерство, ви його підписали просто, то щоб такого не було, такі дискусійні і чуттєві питання, комунікувати з колегами перед цим. І потім ми би всі ризики прибрали і сьогодні би не витрачали час на це. Ну, це очевидно. Згодні зі мною, що це очевидно, що є ризики, дуже великі ризики? Навіщо виносити це в зал... *(Шум у залі)* Будь ласка, я зараз завершу, я не перебивав. Виносити в залі і навіть просто, щоб пройшло отак, ніхто, може, не помітить, там, якусь проблему чи що. Навіщо це робити? Оце, я вважаю, неповага до колег.

І все ж я хочу почути відповідь на одне запитання: що ви хочете саме зробити? Перебудувати музей під готель чи на території музею побудувати готель? Що саме хочете зробити? Оце мене цікавить.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я пропоную на це питання відповісти, коли ми будемо обговорювати цей законопроект в його новій редакції. Бо зараз я не хочу на це витрачати час, Павле Миколайовичу, при всій повазі, а хочу поставити... *(Шум у залі)* Зараз, Олександр Сталіноленовичу, обов'язково. Моя пропозиція: відправити авторам на доопрацювання, бо він вочевидь потребує суттєвої переробки, цей законопроект.

Тому зараз слово Олександр Сталіноленовичу Качному, а потім голосуємо.

КАЧНИЙ О.С. Колеги, вибачте, я, от, може, не дуже багато бачив країн, але практично в кожній був музей, де я був. От я зараз почав згадувати, де ж це на території якогось державного музею є готель. Я не згадав. Є приватні замки – так, там інше питання. Скажіть, будь ласка, приведіть мені приклад в Парижі, в Амстердамі, в інших містах Європи, може, хтось мені підкаже, де є державний музей, на території якого є готель. От я хочу просто...

ПОТУРАЄВ М.Р. Оці слухні запитання від Олександра Сталіноленовича ми розглянемо під час розгляду нової редакції цього закону.

Колеги, ставлю на голосування, з вашого дозволу, свою пропозицію відправити цей закон авторам на доопрацювання. Хто за таку пропозицію, прошу голосувати.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Олександр Рафкатович. Володимир В'ятрович – бачу, Микола Леонідович Княжицький – бачу. Дякую, колеги. Рішення прийнято. *(Шум у залі)*

Звичайно, ставлю на голосування пропозицію Олександра Сталіноленовича Качного... *(Шум у залі)* Добре, колеги, ну, давайте...

Хто за те, щоб зняти з розгляду? Будь ласка, хто – за?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дивіться, я завжди за те, щоб процедура дотримувалася. От у нас є дві пропозиції: перша пропозиція – відправити авторам на доопрацювання, друга пропозиція – зняти з розгляду. Була поставлена перша пропозиція, яка набрала більшість голосів, хіба що можна переголосувати. Але тоді другу не треба голосувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас тільки 2 голоси за зняття.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я розумію. Я просто звертаюся до колег, що у них ще є таке право: голосувати з окремою думкою, яка може докладатися до рішення комітету, зокрема, Павле Миколайовичу, до вас і до Олександра Сталіноленовича, що ви можете підготувати окрему думку, де всі висловлені застереження стосовно ризиків, важливих корупційних ризиків ви викладаєте в цій окремій думці до того рішення, яке набрало більшість, але з яким ви не згодні. От давайте просто працювати далі в регламентному полі.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу, дуже коротко скажу. Дивіться, проблема насправді існує. От, пам'ятаєте, я вам посилав фотографії розваленого будинку, де жив Гнат Хоткевич, де висить одна табличка. І мені міністр тоді відписав, що дай адресу, я доручу. Це приватна власність. І держава через те не може, приватний власник не хоче його реставрувати, а держава не може, бо це не її власність. Але приватний власник готовий був би або передати частину державі, або щоб держава це відремонтувала під певні зобов'язання. Тобто проблема державно-приватного партнерства в сфері культурної спадщини існує, вона дійсно важлива. Цей проект дійсно, сама тема, вона правильна. Те, що ми цей закон відправили на доопрацювання – теж правильно, просто там до нього є питання, але піднята тема є важливою, і я думаю, що дійсно нам треба буде всім це проговорити і попрацювати над цим, бо такі проблеми виникають. Але щоб дійсно не виникало корупційних ризиків.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Є ще приклад. Наприклад, я був тиждень тому в Переяславі. За колегіумом, там, де собор, військова частина, не знаю, яке там остаточне рішення стосовно статусу цієї землі, але, в принципі, воно йде, передається музею. Що з цією величезною ділянкою будуть робити, як її заповнювати – це теж питання. Виключно державним коштом це не зробиш, але там величезна зараз стала територія, яку, до речі, раніше видно не було, бо була військова частина, стояли розвалені казарми. Тому ця проблема існує, вона піднята. Те, що комітет бере її до роботи і пошуку найбільш оптимального, дуже чіткого рішення, я вважаю правильним, бо основна проблема в цьому законі – нечіткість формулювань, на жаль, в українських умовах призводить до того, що навіть найкраща норма починає діяти проти культурної спадщини особливо.

Дякую.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, Переяслав-Хмельницький. Я взагалі дякую, що ви нагадали, тому що я думаю, що ті люди, які відводили зараз землю під цей музей, мають велике бажання зробити оці зміни до законодавства.

Що стосується Переяслав-Хмельницького. Призначається керівник цього музею з погодженням Міністерства культури. Там кримінальні справи вже 6 років ведуться. Кожен міністр знову приходить і все "кришує", один міністр культури, інший. І зараз теж. От я вам скажу, я рекомендую вам створити на базі нашої комісії робочу групу, яка виїде на місце у Переяслав-Хмельницький і вивчить це питання. І ви повірте, що якщо ви почуєте те, що ви там побачите, у вас волосся стане дибом. І коли говорить він про те, що сьогодні там відводяться спеціально величезні території землі, ми не розуміємо навіщо. Навіщо цьому музею такі території? То я вже розумію.

Тому, будь ласка, шановні колеги, прошу всіх, поїдемо зараз в Київську область і побачимо...

ПОТУРАЄВ М.Р. Переяслав – чудова поїздка. Я підтримую пропозицію Олександра Сталіноленовича.

(Загальна дискусія)

ПОТУРАЄВ М.Р. Я згоден з вами. Колеги, я думаю, що всі підтримають пропозицію Олександра Сталіноленовича. Єдине, що давайте дату визначимо, в робочому порядку визначимо, тим більше, що поки ми не зачинились на локдаун. Раніше. В робочому порядку визначаємось і поїдемо, виїзне засідання можемо навіть зробити... *(Шум)*

(Загальна дискусія)

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Домовились, колеги. Це все близько. Комітетський тиждень наступний у нас через два тижні, це десь буде в середині жовтня. *(Шум)* 23-го можемо поїхати. Після Покрови. *(Шум)* Так, орієнтовно 23-го жовтня.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це субота.

ПОТУРАЄВ М.Р. А, субота. Давайте, колеги, в робочому порядку. *(Шум)* колеги, давайте переходити до наступного питання порядку денного.

Колеги, далі друге питання порядку денного.. Це законопроект № 5586 про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування з

питань захисту прав дітей у зв'язку з утворенням Національної соціальної сервісної служби та її територіальних органів.

Я, по-перше, дякую всім, хто приєднався з Міністерства соціальної політики і так далі, але ми з вами це питання досліджували не один день. Я хотів би спочатку все ж таки з всією повагою, але надати слово народним депутатам України.

Отже, перше слово я хочу надати Тетяні Василівні Скрипці, потім Павло Миколайович Сушко.

(Шум у залі)

СКРИПКА Т.В. Так, є зміна прізвища. Навіть посвідчення вже видали. Добрий день, шановні колеги. Добрий день, Руслане Сергійовичу, Борисе Борисовичу. Олександрє Сталіноленовичу, ну як же без вас.

Так, дійсно, вже точаться багато місяців розмови, діалоги, засідання робочих груп, Тимчасової слідчої комісії, обговорення в комітеті, на підкомітеті щодо даного законопроекту. І ось саме на минулому підкомітеті ми також обговорювали даний законопроект, ще хочу сказати, що паралельно з головою комітету з питань соціальної політики Галиною Третьяковою також, є підтримка і іншої громадськості.

Зокрема, що хотілось би сказати. Даний законопроект, ми знаємо, що сьогодні у нас взагалі система охорони дитинства і прав захисту дітей - перш за все здійснюють діяльність органи місцевого самоврядування, державні адміністрації і ми звернулись від комітету до них, щоб вони висловили свою думку щодо цього законопроекту. Так ось я хочу навести цифри, що 11 обласних адміністрацій повідомили про відсутність зауважень до цього проекту, а 14 обласних адміністрацій зазначили, що прийняття законопроекту є недоцільним і висловили щодо нього низку зауважень. Цю низку зауважень я можу зачитувати, вони у мене виписані і з ними члени

нашого комітету ознайомлені. Але перше зауваження і єдине перше зауваження – це те, що взагалі не можна поєднувати права Національної сервісної служби із соціальним захистом і прав захисту дітей. Тобто що ми наголошуємо і на засіданнях ТСК, і на засіданнях підкомітету неодноразово було прийнято рішення щодо створення єдиної державної служби у справах дітей.

Якщо коротко, то цей законопроект за підсумками засідання підкомітету, ми вважаємо, потрібно повернути вам на доопрацювання, зазначаючи те, що знову ж таки потрібно створювати окрему службу, державну службу прав захисту дітей. Тому, щоб не забирати час, колеги мої теж висловитися повинні.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайович Сушко, потім Юрій Олексійович Павленко.

СУШКО П.М. Шановні колеги, ми вже друге півріччя розпочинаємо нашу Тимчасову слідчу комісію, засідання ТСК, є висновки за перше півріччя по роботі ТСК, і ці висновки, вони просто вражають. У нас повністю зруйнована система захисту дітей. Наступний крок – це просто пропонують нам об'єднати сервісну службу і пенсіонерів, і дітей, і всіх, всіх, всіх, а самої служби, яка б займалася саме захистом дітей, обліком проблем і взагалі тим, чим повинна займатися, ще й у прокуратури нагляд забрали у сфері захисту дітей. Тобто взагалі просто якоїсь сфери захисту немає. Почитайте, будь ласка, висновки ТСК, а я продовжу. Що хотілось би сказати? Нам весь час дурили голову, поки ми не почали займатися цим конкретно і доводити, що це все обман.

Щодо спеціальних шкіл. Нам весь час казали, що спеціальних шкіл ніде немає в світі і вони ніде не працюють, і вони тільки є в пострадянських країнах. Ми поїхали, були в Штатах, були в Туреччині, от нещодавно, на

минулому тижні, я був особисто в Швейцарії в місті Берн, де я відвідав таку спеціальну школу для дітей з порушенням зору, яка працює там дуже-дуже давно, розвивається з бюджетом 28 мільйонів франків на рік, де навчається 90 дітей при 200 працівників цієї школи. Там, у цих країнах, дбають про дітей, дбають про дітей з особливими освітніми проблемами, а нас весь час обманювали. Тобто я веду прямий ефір з цієї школи, показую, що ця школа існує, коли нам весь час розказували шановні представники Мінсоцу, що ніде такого немає, що спеціальні школи, наявність спеціальних шкіл заважає інклюзії. Що це взагалі таке? Ми побачили, і там ці школи спеціальні, оці 200 фахівців, вони надають допомогу тим дітям, які можуть потрапити до інклюзивних класів, то ці працівники надають допомогу їм, супроводжують їх постійно, розумієте?

І що зараз? Вони продовжують казати, що спеціальних шкіл немає. Сьогодні читаю Фейсбук, вже там написали одні фахівці, знову почали дурити нас, казати, що були б інтернати, діти знайдуться. Що це за гасло таке? Що це за слово таке? Скільки можна на чорне казати біле, а на біле чорне? Причому тут інтернати? Інтернати – це зовсім інше. Інтернати – це для дітей-сиріт, це окрема тема. А ми казали про спеціальні школи.

Тобто вся проблема. ТСК виявила проблему, що проблема не в цих дітях з ООП, а проблема в сирітстві. Проблема, що є діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, а саме небажання займатися цими дітьми, всиновлювати, надавати послуги цим дітям і сім'ям призвело до того, що почали руйнувати просто соціальні школи, куди діти приходять тільки за навчанням - і все. Наявність таких шкіл. Так, якщо не надавати послуги сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, якщо не всиновлювати дітей, то ці школи може і є якоюсь там допомогою цим дітям. Але основна мета цих шкіл – це захист дітей, оце надання освіти, вони там отримують освіту.

Тобто ми беремо ситуацію в свої руки вже, під свій контроль особистий і вже так не буде, що міністерство щось захотіло, придумало собі в одній особі. Дивіться, які палкі дискусії у нас на комітеті постійно, так? В одній фракції "Слуга народу", але у нас різні думки на це, на ці музеї, на готелі і так далі. Але ми тут ведемо дискусію і приходимо до... І це тільки в комітеті, а потім ми спілкуємося в Верховній Раді і там багато також фракцій, і також у кожній фракції різні думки. Але якщо приймається закон, то вже максимально виважений.

А в міністерстві вирішили, що отак буде. Як це можна взагалі було запустити цю сервісну службу? Вона не має жодних підстав: не має бюджету, нічого не має. Нормативно-правової бази, саме головне, не має! Але вона вже рік працює. Так не буде ніколи! Попереджаємо зразу. Так ніколи не буде.

Ми хочемо донести думку до всієї держави, до всіх українців, що в Україні має існувати система захисту дітей і повинна існувати окрема служба по захисту дітей. Все. Крапка.

Сервісна служба вам потрібна? Розділіть там свої функції окремо, але створіть окрему службу. Цим законом, який будемо відправляти вам на доопрацювання, ви повинні передбачити наявність такої служби. І ці функції, яка взяла на себе псевдосервісна служба, ці функції повинні перейти до цієї служби по захисту дітей. У мене все.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане голову, шановні колеги, власне, і висновок підкомітету є достатньо фаховий і аргументований стосовно даного законопроекту, і виступ Павла Миколайовича як голови тимчасової слідчої комісії теж є хоч більш емоційний, але теж фаховий. Тому, власне, і додати, той рідкий випадок, коли додати мало є що.

Тому декілька таких конкретних пропозицій, як доповнення до даного рішення: направлення на доопрацювання. Перше, там у нас далі є в порядку денному стосовно усиновлення звіт, але з дивних причин, незрозуміло базуючись на якому законодавстві, саме Національній сервісній службі передали повноваження по усиновленню. Чим воно і займається.

І власне, готуючись до сьогоднішнього засідання комітету, ми попросили інформацію, який же рівень усиновлення от по цьому року. Нам його, вже цей висновок, надав не пан Колбаса, бо він уже цим не займається, а надала вже Національна соціальна сервісна служба. Інформація, яку вони нам надали, вона в принципі збігалася з цифрами минулого року, у що, очевидно, повірити було дуже важко, враховуючи трансформації, які відбуваються. Ну це природно, коли відбувається зміна, то має бути певне зменшення, тим більше, коли переділилася територія, з'явилися ОТГ, а до ОТГ ці повноваження так ще і не дійшли. Але цифри майже ті ж самі. Чому? Як це сталося?

Добре. Звернулися до Національної сервісної служби, вони сказали, що вони лише узагальнюють те, що їм подають з областей, і нам передали. Тобто вони узагальнили, що їм сказали області, вони нам скинули. Добре. Думаємо, а де ж "подвох"? Дякуючи роботі Людмили Семенівни, мого помічника, секретаріату тимчасової слідчої комісії, ми пішли іншим шляхом: а як же перевірити те, що нам дає Національна сервісна служба, яка героїчно цими повноваженнями займається? Хоча керівник Національної сервісної служби, пам'ятають колеги, на одному із засідань ТСК сказав на прями питання по процедурі усиновлення, що ж саме вони роблять, він сказав: "Це не моя робота, я це не повинен знати. Що ви мене "валите"? І взагалі, чого ви мене ображаєте питаннями вузькопрофесійними, я займаюся глобальними задачами побудови чогось надзвичайного і історичного".

Добре. Ну, знаючи, як проходить система усиновлення, очевидно, рішення про усиновлення – це рішення суду. Тому, так, ми на відміну від

Національної сервісної служби вирішили перевірити і пішли по реєстру судових рішень. Так, у нас був тиждень, чесно кажучи, на цю роботу, тому ми не кожному області перевірили. Ми перевірили вибірково. І що показала ситуація? Що приблизно 10-15 відсотків - цифра не відповідає дійсності. Ми пішли перевіряти далі по кожній області, а чому ж області цифри дали і так далі. І виявляється, що до цих цифр записували, деякі діти пораховані двічі, бо вони пораховані як за місцем усиновлення, так і за місцем походження. Деякі області додавали до цієї цифри внутрісімейне усиновлення, а це зовсім інша процедура і вона не має відношення до усиновлення, про яке ми зараз говоримо. Далі, є там чехарда з розумінням батьків, не батьків і так далі. Тобто накидали всього, що можна, що, на мій погляд, показує, що не дивлячись на те, що Національна сервісна служба взяла на себе ці повноваження, вона так і не зрозуміла, що вона повинна робити і як робити. І саме головне, що навіть немає бажання цього зробити, бо і згідно кількості фахівців, і згідно розписаних завдань, які є в сьогоднішній цій структурі, ми бачимо, що тема захисту дітей, забезпечення прав дітей, зокрема таких категорій як дітей-сиріт, зокрема таких процесів дуже складних процедурно, як усиновлення - як національне, так і міжнаціональне, є другорядним в роботі даного органу, Національної сервісної служби. Бо філософія органу, те, що я бачу зокрема і в цьому законі, Національної сервісної служби – це не забезпечення, не захист, не допомога дітям чи сім'ї, чи людині, основна функція Національної сервісної служби, яка випливає з цього законом, це контроль, перевірка, верифікація і так далі, і так далі, тобто не захист, а контроль.

В дитячій політиці, якщо в дорослій ще я можу собі уявити чи, скажемо, припустити, що ця функція може діяти, бо там дорослі, вони самі можуть десь себе захистити, на мітинги вийти, в кінці кінців палку взяти погнати його, але коли ми говоримо про дитину, то дитина цього зробити в принципі не може. Більше того, дуже часто порушниками прав дитини є ті,

хто мав би їх забезпечувати: батьки, наприклад, або опікуни. Тому функція держави - це зайти і побачити проблему дитини за дорослим, який стоїть перед нею. На жаль, цього розуміння в даному законопроекті з боку міністерства немає.

Тому є перше. Я хотів би, щоб комітет у рамках розгляду цього питання звернув вчергове увагу про неможливість надання комітету профільному неперевіреної, неправдивої інформації, яка не відповідає дійсності, бо якщо міністерство на цій інформації формує далі політику, воно ж звітує не тільки нам, воно звітує далі уряду, звітує Президенту і від цього вся система влади далі робить неправильні рішення, які, як наслідок, несуть загрозу долі конкретної дитини. Це перше.

Друге. Все-таки пропонував би, щоб ми комітетом звернулися відповідно до компетенції, до правоохоронних органів, на яких же підставах вже тривалий час питанням усиновлення, яке має дуже високі ризики корупційні і так далі, займається Національна сервісна служба, що не передбачено жодним законодавством, жодним законом. Це якесь внутрішнє їхнє рішення, хай навіть постанова Кабінету Міністрів, але закон визначає іншу процедуру і інший орган, який має займатись усиновленням. На мій погляд, тут є серйозне порушення закону, але я все-таки пропонував би, щоб ми тут отримали вже фахову оцінку і побачили тих людей, які направили роботу держави в позазаконний спосіб роботи з дитиною, а тим більше з дитиною, яку всиновлюють.

І ще один дуже важливий момент, який підняли колеги, це створення Державної служби у справах дітей. Ми це питання піднімали вже на комітеті, зверталися з пропозицією до міністерства, на жаль, отримали достатньо не те що нефахову, а навіть таку образливу відповідь, якщо хто читав цю відповідь міністерства на рішення комітету. Разом з тим в рамках засідання Тимчасової слідчої комісії брав участь Міністр Кабінету Міністрів і була дуже важлива його одна позиція на звернення членів ТСК: чи можлива така історія як

створення державної служби, він сказав, що уряд виконає те рішення, яке буде сформовано коаліцією більшості у Верховній Раді.

Тому я пропоную комітету як профільному, як професійному, який складається з усіх політичних сил, представлених в парламенті, навіть розуміючи, що є більшість, яка представляє коаліцію сьогодні, звернутись до коаліції, у нас є коаліція, монобільшість, коаліція "Слуг народу" з пропозицією ініціювати перед Кабінетом Міністрів створення Державної служби у справах дітей. Я думаю, що тут би якраз коаліція могла б уже приймати достатньо фахове і професійне рішення з цього питання, тим більше, що ми вже на різних рівнях - від експертних до дискусій із міністерством, із суміжними комітетами - провели достатньо багато дискусій.

Дякую. Вибачте, що задовго.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Одну ремарку. Дуже дякую Юрію Олексійовичу за конкретну доповідь, з цифрами, з доказами.

Хочу таку ремарку зробити. Дивіться, як у нас в країні має працювати і працює... Має працювати, так скажемо. Народ України обирає собі владу, обирає народних депутатів, які потім обирають Кабінет Міністрів і міністрів призначають, які потім повинні працювати в інтересах людей. Народ України в нашій особі звертається до міністерства, що є проблема, є колапс, назріває, є потреба у створенні служби, і потім від міністерства надходить відповідь: а ми так не вважаємо. Оті люди, яких призначили, кажуть: "А ми не вважаємо, що ви достатньо компетентні тут всі. Ми, одна особа або дві особи, так подумали, що а ми не хочемо так робити". Тобто як це взагалі... Так не буде ніколи, ще раз підкреслюю.

Я підтримую Юрію Олексійовича і хочу, щоб ми комітетом прийняли рішення щодо звернення до Кабінету Міністрів про створення, законом

передбачили цю службу і зобов'язали Кабінет Міністрів і міністерство відпрацювати нормативно-правову базу, на підставі чого вони будуть діяти.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Колеги, я з великою повагою до всіх запрошених, я зараз нікому слова давати більше не буду, бо всі депутати абсолютно ґрунтовно висловилися. Юрій Олексійович взагалі зробив доповідь (дякую вам) досить докладну, деталізовану.

Моя пропозиція: цей законопроект 5586 відправити авторам на доопрацювання. Це перше.

Друге. Підготувати відповідні звернення, про які зокрема казав Юрій Олексійович Павленко. Я переконаний, що Тетяна Василівна, Юрій Олексійович, Павло Миколайович це зроблять. Я єдине, що, Юрію Олексійовичу, не переконаний, що у нас зараз є підстави звертатися до правоохоронних органів. У Павла Миколайовича, у вас як у членів ТСК точно, я думаю, можуть бути значно більш ґрунтовні, але щодо відповідного документа, ви самі так проєкспертуєте, як краще.

Щодо створення такої служби...

ПАВЛЕНКО Ю.О. До правоохоронних... Я можу трошки тут відкоригувати. Звернутися до Прем'єр-міністра з двох позицій.

Перше. На яких підставах, власне, здійснюється сьогодні усиновлення?

І друге. Вказати на неприпустимість надання неправдивої інформації комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Неперевіреної. Ми знайдемо це коректне слово ...

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте це. І давайте про службу у справах дітей.

СУШКО П.М. І першим питанням ви пропонуєте відправити на доопрацювання. Але можна також додати туди: з врахуванням створення служби у справах дітей. Тобто доопрацювати цей законопроект...

ПОТУРАЄВ М.Р. Я жодним чином не заперечую. Чому ні? Це абсолютно слухна пропозиція, хороша. Давайте, так, з таким акцентом, це абсолютно слушно. Колеги, отже...

СКРИПКА Т.В. Микито Руслановичу!

ПОТУРАЄВ М.Р. Прошу.

СКРИПКА Т.В. Так, створення нового окремого органу виконавчої влади у справах сім'ї і дітей. Так, державна служба у справах сім'ї і дітей.

ПОТУРАЄВ М.Р. Значить, от ми скажемо, я кажу під стенограму, рішення в редакції комітету.

Аксано Анатоліївно, при всій повазі, у нас ще багато питань і ще будуть питання, до яких у вас...

ФІЛІПШИНА А.А. Я зрозуміла. Але у мене маленький акцент. Дивіться, головне...

ПОТУРАЄВ М.Р. Аксано Анатоліївно, давайте тільки маленький, будь ласка.

ФІЛІПШІНА А.А. Я перепрошую. Головне в цьому законопроекті, що вони хочуть виключити обласний рівень служб у справах дітей взагалі із закону про органи і служби. В той час як у Законі про місцеві державні адміністрації за обласними адміністраціями ці функції залишаються.

Тому, якщо ви відправляєте на доопрацювання, у мене величезне прохання, зверніть увагу, що не просто треба створити державну службу із захисту прав дитини, але і не допустити руйнування системи на регіональному рівні. Бо хто буде реалізовувати політику регіональну?

ПОТУРАЄВ М.Р. Аксано Анатоліївно, дякую вам.

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, додаю ще, що просто хочуть із себе зняти всю відповідальність за дітей, віддати на ОТГ – хай вони там розбираються і це не відповідальність держави. Так не може бути взагалі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Отже, колеги, оскільки я під стенограму сказав, що це рішення в редакції комітету, то, будь ласка, Аксано Анатоліївно, разом з Тетяною Василівною і Павлом Миколайовичем, Юрієм Олексійовичем, ви з ними і так співпрацюєте, всі ці формулювання, будь ласка, "підточіть", так би мовити, і впишіть, як нам годиться, значить, в рішення про відправлення на доопрацювання. І далі по редакції комітету. Добре?

Колеги, хто за те, щоб підтримати таку пропозицію. Хто за?

Микола Леонідович – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександр Рафкатовичу, дякую, зарахував.

Бачу, колеги.

Проти? Утримались? Дякую. Рішення прийнято. І, пане Володимире, бачив, ви теж - за. Дякую.

Колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. Це у нас, ми тут не є головними, це проект нашої колеги Єлізавети Петрівни Богуцької (5670) проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту української мови як державної.

Колеги, у нас вже були внутрішні обговорення попередні. Я просив би зараз Єлізавету Петрівну доповісти і зняти, можливо, частину спірних питань щодо її законодавчої ініціативи.

Єлізавето Петрівно, будь ласка, вам слово.

БОГУЦЬКА Є.П. Чому я, практично російськомовна громадянка, виступаю зараз за те, щоб захистити державну мову від паплюження, від дискримінації, від наруги? Тому що я сама особисто пройшла те, коли Російська Федерація вторглась в Крим для того, щоб захищати саме російську мову, тому що "української ніколи не було", тому що українська – це "надумана, вигадана" і так далі, і "взагалі держави не було".

Українська мова є державним чинником і не кожна, далеко не кожна держава може пишатися тим, що в неї є своя власна мова. Я пропоную внести зміни в кримінальний кодекс, в статтю 338, де йдеться про державні символи України, про Герб, про Прапор і про Гімн України. Мені надійшло від...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Мешканців Криму.

БОГУЦЬКА Є.П. Ні, не від мешканців Криму, а від Уповноваженого по мовних питаннях Тараса Кременя надійшла доповідь про те, що нібито в тому, що я пропоную, немає градації, немає визначення саме наруги над державною мовою, але якщо ми звернемося до самої статті 338, де йдеться про наругу над державними символами, там теж немає позначок про те, що

все ж таки є наругою і яка є градація чи класифікація цієї наруги, чи є наруга більшої чи меншої значності. Це вирішує вже слідство і суд виносить своє рішення.

Це питання має цікаву історію. Взагалі наш реєстраційний номер - 5670 - точно такий, як був реєстраційний номер саме мовного закону, який був прийнятий у 2019 році, Закон про мову, так, функціонування державної мови в Україні. Цікаво ще те, що коли я почала працювати над тим питанням, ми знайшли, що подібний закон був внесений ще Яценюком в 2011 році і звучав точно так, як я запропонувала, з точно такою позначкою - один до Кримінального кодексу, ст.338, з точно такими запобіжниками і кримінальною відповідальністю, але тоді цей закон був внесений у Верховну Раду проти фактично "закону Ківалова-Колесніченка". І тоді він набрав 80 голосів у Верховній Раді, а "закон Ківалова-Колесніченка", звичайно, набрав тоді 428 голосів.

Тобто я дуже радію за те, що Рада змінилась дуже, що зараз навряд чи будь-який закон, який іде проти державної мови, набрав би стільки голосів.

Що я хочу сказати? Що якщо ми не захищаємо ні державні символи, ані державну мову і якщо ми дозволяємо її паплюжити, а саме називати її образливо, як, наприклад, "селоцька мова" чи там "мова, якої ніколи не існувало" чи "вигадана мова", чи-то "собача мова" і так далі, то звичайно, що ці люди мають відповідати, тому що після того, як це... (*Шум*) Олександр, я зараз надам вам, вірніше, я думаю, що голова надасть слово, ви скажете, не перебивайте, будь ласка. Тому мені здається, що якщо ми приймемо цей закон, це буде добре саме для того, щоб бути впевненими, що кожен, хто хоче якимось нашу державність підірвати хоча б з точки зору паплюження державних чинників, то він має відповідати перед законом України.

Ще надійшло від бюджетного комітету, що нібито це буде коштувати дорого для бюджету України, якщо хтось буде сидіти. Взагалі, я маю на

увазі, якщо отримає термін тюремного ув'язнення. Але саме ціль того – штрафувати, перш за все. І це будуть вже надходження для бюджету.

І друга ціль, яку я переслідую, це те, що людина, яка паплюжить державні чинники, не має обіймати державні посади протягом двох років після того, як був винесений судовий вирок.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, дискусія у нас насправді була. Не будемо зараз витратити час. Я підтримую законопроект. За себе я скажу, нікого не агітую. Я вважаю, що міру покарання можна пом'якшити між першим і другим читанням, але я розумію всю суперечливість цієї ідеї, ми говорили з Миколою Леонідовичем, ми говорили з паном Володимиром. Дійсно, це стара історія, ще за Януковича вона зародилася. Я не знаю, чи варто саме зараз нам заходити в таке суперечливе питання. Але воно є, закон розроблений, це тим більше законопроект розроблений нашою колегою у комітеті, тому, знову-таки, розуміючи всі його суперечливі моменти, я тим не менше вважаю, що він може бути доопрацьований між першим і другим читанням, тому я буду його підтримувати. А так я, звичайно, не наполягаю на просуванні своєї точки зору.

Колеги, не хочу зараз багато часу витратити, тому тільки депутатам від комітету. Я бачу, там Володимир В'ятрович готовий висловитися.

Будь ласка, пане Володимире, вам слово.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Доброго дня, колеги! В першу чергу хочу подякувати Лізі за небайдужість до захисту мови. Пані Богуцька, дякую за те, що займаєтеся цією темою і пропонуєте якісь механізми для захисту мови.

Разом з тим, мені здається, що запропоновані механізми є такими, що навряд чи допоможуть у захисті мови. Хочу нагадати, що навіть ухвалюючи наш закон, коли готувався Закон про функціонування української мови як

державної, очевидно, намагалися прописати дієві механізми, ті механізми, які мали б не викликати якогось обурення, якогось незадоволення у суспільстві. Тому навіть адміністративні штрафи, які є прописані у нашому вже чинному законі, передбачені лише після повторних порушень і офіційного попередження. І я вважаю, що це правильний абсолютно підхід, і як показує чинність цього закону протягом останніх кількох місяців від початку цього року, ми зробили правильно. Закон функціонує, закон забезпечує захист української мови, може, ще не в достатній мірі, але ті цілі, які поставили перед собою, наразі реалізуються.

Разом з тим, якщо ми говоримо про законопроект пані Богуцької, то тут мене бентежить нечітке виписання, що ми взагалі розуміємо під наругою над мовою. Це жодним чином не пояснено в проекті. Чи мова йде про те, що просто комусь мова не подобається, чи вона якимось чином спотворена, чи вона якась недостатньо близька до літературної і так далі, і так далі. Тобто це ключове положення – наруга над мовою, на базі якого, власне, опирається цей законопроект, фактично не прописано.

Друге. Мені здається, що, в принципі, дуже важко говорити про те, щоб припускати запровадження позбавлення волі, карання за наругу над мовою. На мою думку, ні, тому що ми повинні розуміти, що наші спроби ухвалити такий законопроект, очевидно, викличуть дуже різку реакцію і в українських правозахисників, і у європейських структур. Хоча я, ще раз хочу сказати, прекрасно розумію проблему, до вирішення якої взялася пані Ліза Богуцька, і готовий теж далі займатися цією проблемою. І пропонував би, напевно, якщо б, можливо, ми з пані Лізою Богуцькою й іншими бажаними депутатами, а також Уповноваженим у справах мови все-таки якось окремо додатково зібралися і напрацювали якісь, можливо, інші механізми для захисту української мови, тому що, ще раз хочу сказати, що запропонований проект, мені здається, не досягне тих цілей, які поставлені авторкою перед собою.

Тому я буду утримуватися щодо підтримки цього законопроекту.
Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Володимире.

Колеги, у нас фактично є дві... Олександр Сталіноленовичу, вибачте, не помітив. Олександр Сталіноленович Качний, будь ласка.

КАЧНИЙ О.С. Шановні колеги, у нас наше законодавство достатньо захищає українську мову. І сьогодні всі ті рішення, які прийняті були "Слугами народу", тому що вони є якраз монобільшістю, разом з "Європейською Солідарністю" прийняті всі ті закони, які сьогодні надають можливість і на телебаченні, і на радіо, і в інших установах постійно квотувати те, що сьогодні не бажають чути та частина українського народу, яка не хоче чути російську мову. Будь ласка, нема питань. Це ваше право, ви сьогодні більшість у Верховній Раді.

Те, що я зараз чую, це, знаєте, нагадує мені те, що відбувалося в Верховній Раді. А особливо після того, як пан Потураєв сьогодні сказав, що він підтримує цю поправочку, мені стало зрозуміло. У нас був такий невеличкий конфлікт з Лізою, тому що вона, стоячи в залі, кричала: "Правильно, правильно!" - на русском языке Потураєву, коли він сказав: "Треба розстрілювати оці ОПЗЖ, вивести там і розстріляти, щоб краще люди жили і щоб вони не були бідними. Оце буде боротьба з бідністю", - сказав Потураєв.

Ну, шановні колеги, він досі голова, тому що така у нас більшість в країні. І ми сьогодні слухаємо, що і голова, і ви хочете за те, що хтось якесь слово скаже про мову чи як сказав сьогодні В'ятрович: "Може, визначитися треба, бо мова була недостатньо правильною чи класичною" (чи якийсь інший він там давав термін) - і будемо тих людей наказувати кримінально".

Так я вам скажу, практично вам треба пройти медичну експертизу, я вам кажу як людина, яка займалася цими питаннями. Я кажу, що я вивчав психологію, психіатрію. Я їздив багато по лікарнях, я бачив людей, які просто не розуміють, що вони говорять і видають те, що не є адекватним до цієї ситуації, як таке, що воно повинно бути.

От скажіть, будь ласка, от ви розмовляєте російською мовою постійно, Потураєв постійно розмовляє... В домі, в хаті у вас діти всі розмовляють російською мовою! Ви сьогодні хочете "хайпануть", тому що ви, Ліза, почали вивчати українську мову і говорите про те, що вас постійно десь там "прищемляли" і ви не могли вивчити українську мову. Хто вам заважав вивчити українську мову..?

От, дивіться, я скажу про себе. Я як став головою комітету з рибного господарства, зразу пішов і вивчив українську мову. Хоча я сам українець з Ржищева, Київська область, постійно чув, як розмовляють і в хаті, і на вулиці постійно. А потім поїздив по різних країнах, працював в рибній галузі. Я вам скажу, на кораблі там були люди, які розмовляли всі українською? Ні. І отак перейшов на російську. І вибачте, коли мені потрібно було вивчити і знову стати україномовним, я став головою обласної ради, став говорити українською мовою, веду сесії.

Скажіть, будь ласка, сьогодні ви вже все зажали! Ви що, хочете, що, якщо якась людина скаже, що українська мова – це не така мова, яку він любить, то ви повинні йому що зробити? Кримінальну відповідальність?

Я вам скажу більше, я спілкуюсь з людьми і вони обирали вас з іншою програмою. Вони сьогодні мені говорять: "Ми не віримо, що взагалі оця людина, яка сьогодні керує країною, говорила нам зовсім одні речі, люди, які обиралися, говорили різні речі, а сьогодні роблять зовсім інше!". І кажуть так: "Ну нічого, хай оті ще не зрозуміли, бо хіба їх там ще 20%, хай вони вже і закручують гайки посильніше, покруче, а потім воно все зірветься з одного разу".

То я скажу, ви оце все в "копілочку" того тиску, який зірве всі гайки.

От дивіться, сьогодні ми не можемо заключити по 32 тисячі гривень газ, тому що кажуть, що буде 36. Це є сьогоднішня інформація. Ми сьогодні в Київській області, я був у лікарнях, вони не можуть заключати контракти з газом, тому що 32 тисячі, які були вчора, газові контори кажуть, що буде прогноз – 36. Ви готуєте все те, і ще туди мову додавайте, все додавайте туди, все, що розділяє, все, що сьогодні знищує нашу націю. І от у нас сьогодні відбувається таке в країні, що ми сьогодні слухаємо: в музеї треба казино будувати чи не треба? От і все кіно.

В'ятрович, скажи, будь ласка, нормально, якщо будуть саджати людей за те, що вони кажуть про мову якось не так? Скаже: так!

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Олександрє Сталіноленовичу.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я би просив не висловлюватися замість мене. Я свою думку висловив ... *(Не чути)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, давайте, ну, всі ж висловили свої думки.

Миколо Леонідовичу, ти хотів щось додати?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так. Я хотів теж подякувати пані Богущкій за ініціативу. Єдине, що я думаю, як цю ініціативу зробити дієвою, тому що у нас є 2 закони про наругу. Один закон про наругу, вибачте, там над мертвими і місцями поховання, і там є дуже чіткі критерії, що це таке. І це застосовується. А є Закон про наругу над Державним прапором і Гербом. Це легше застосувати, ніж щодо мови, тому що можна там герб помалювати, а прапор порвати, вибачте, не дай Боже таке робити, звичайно, але це можна і можна зрозуміти. Але оскільки немає в принципі чітких критеріїв, наскільки

я розумію, за всі часи незалежності є лише одне судове рішення з цього приводу.

От з моєї точки зору, наруга над державною мовою – це коли не виконується Закон про мову, це коли українські телекомпанії нахабно не виконують, а українські державні органи нахабно це не контролюють. І тому я вважаю, що цей законопроект хороший, але треба його доопрацювати, чітко визначити ті критерії і відповідальність для тих людей, які в принципі здійснюють наругу над мовою, не виконуючи закон, але це треба чітко прописати, щоб його можна було застосувати, а не щоб поставити галочку, які ми патріоти, а як із Законом про наругу над Прапором і Гербом він не буде застосовуватися.

Тому я би пропонував його доопрацювати разом з Лізою, разом з комітетом, і, в принципі, тоді прийняти.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я думаю, що всі висловилися.

Тоді я, з вашого дозволу, ставлю на голосування пропозицію про відправлення на доопрацювання автору. Так? Я розумію, що є така пропозиція.

Я спочатку планував поставити на підтримку, і вам про це казав. Я вас всіх уважно вислухав і пристаю на точку зору, що треба відправити на доопрацювання.

І є пропозиція від Олександра Євгеновича Кабанова – зняти з розгляду.

Дві пропозиції. Значить, буде голосувати одну за одною.

Отже, колеги, хто за те, щоб відправити законопроект 5670 автору на доопрацювання. Хто за? Хто проти? Хто утримався?

Абдуллін – за.

Пан Володимир, пан Микола – бачу. Зарахували голоси, вони теж – за.

За – 9.

Тож, колеги, тоді, з вашого дозволу, я не буду ставити про зняття.

КАЧНИЙ О.С. Можна запитання?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Олександрє Сталіноленовичу.

КАЧНИЙ О.С. Скажіть, будь ласка, а чи не вважаєте ви, що після другого читання, якщо буде тризуб знятий з питання герба і буде новий герб, після доопрацювання в другому читанні, то ті, хто прийдуть, будуть вважати, що це наруга над нашим тризубом? Будете відповідати кримінальною відповідальністю.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, Олександрє Сталіноленовичу, не буду, оскільки дуже добре знаю генезу Великого герба і взагалі я знаю цей закон. Ні, там такої небезпеки немає.

Слізавето Петрівно, будь ласка, вам слово.

БОГУЦЬКА Є.П. Маленьке уточнення. Просто зараз пан Микола сказав, що є оця 338 стаття про наругу над Прапором і Гербом. Ні, там над державними символами, і Гімн теж входить до державних символів. Так от, у мене тоді питання: а як треба знуцатись над Гімном, щоб, скажімо, спрацювала ця стаття? Тобто є певні речі, де, може, дійсно треба більш чітку градацію дати, тому я згодна з тим, що направити на доопрацювання і вже наробити більш-менш дієвий закон. *(Шум)*

Ні, саджати не треба, треба зробити так, щоб була повага до державних чинників, щоб не було навіть думки говорити про те, що цього ніколи не існувало, держави ніколи не існувало, мови ніколи не існувало чи, там, вона якась не така чи ще щось. Давайте поважати державу, в якій ми живемо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Єлізавето Петрівно.

Колеги, переходимо до...

КАЧНИЙ О.С. *(Без мікрофону)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Ось саме для того, щоб владнати такі спірні питання, Олександрє Сталіноленовичу, ми і відправили на доопрацювання цей законопроект.

Наступне питання порядку денного, колеги, це закон 5876 авторства Ярослава Івановича Железняка та інших депутатів про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання україномовних аудіокниг. Питання абсолютно слухне. Підтримувати українські аудіокниги потрібно, але, колеги, я маю вибачитись перед вами, бо це моя помилка як голови комітету, я його поставив, не перевіривши, чи ми отримали всі висновки. Там немає жодного висновку, колеги. Я просто сказав секретаріату ставити. Вибачте, що я це зробив. Ми не можемо сьогодні це розглядати, бо просто жодного висновку немає. Це буде некомпетентний розгляд.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу!

ПОТУРАЄВ М.Р. Навіть підтримуючи всю цю історію.

Миколо Леонідовичу, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, у мене, може, така пропозиція до вас, особливо зараз, коли ми говоримо про бюджет. Ми ж тут не є головним комітетом. Це для головного комітету дійсно важливо, щоб були всі висновки. А ми як другий комітет в принципі можемо його підтримати. Ну,

хороший законопроект. Давайте підтримаємо україномовні аудіокниги. Я ними користуюся, їх дуже мало.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. *(Без мікрофону, не чути)*

ПАВЛЕНКО Ю.О. Микито Руслановичу, я пропоную поставити два рішення на голосування. Перше рішення – застосувати процедуру ad hoc (таке виключення). Ми не любимо порушувати регламент, але в даному випадку ми дійсно другий комітет. Тому, перше, застосувати оцю процедуру. І друге – підтримати в першому читанні і направити свій висновок в... Який профільний, бюджетний комітет чи фінансів?

ПОТУРАЄВ М.Р. Податковий.

ПАВЛЕНКО Ю.О. В податковий направити наші висновки.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, немає заперечень? Миколо Леонідовичу, немає заперечень?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні-ні, повністю підтримую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді, колеги, я за пропозицією Юрія Олексійовича Павленка зараз ставлю на голосування спочатку застосування процедури ad hoc і потім за основу в цілому. Так, Юрію Олексійовичу?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Тоді перше: за те, щоб застосувати процедуру ad hoc. Хто – за? Дякую. Дякую, Миколо Леонідовичу, я вас побачив. Олександр Рафкатовичу, побачив. Дякую. І Володимир В'ятрович, побачив. Дякую. Всі – за.

І тоді, хто за те, щоб підтримати за основу і в цілому, колеги? Хто – за? Микола Леонідович, бачу. Олександр Рафкатович, бачу, - за. І пан Володимир В'ятрович теж, наскільки я розумію, - за.

Дякую. Рішення прийнято.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Якщо дозволите, то я скажу, що я вважаю, що оце – метод підтримки української мови, українського продукту...

ПОТУРАЄВ М.Р. Абсолютно погоджуюсь.

ПАВЛЕНКО Ю.О. А не те, що ми розглядали, Лізо, в першому законі. Не садити треба, а розвивати і підтримувати різними економічними, фінансовими стимулами.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, наступне питання – це дуже просте питання: це закон 5854 про внесення змін до додатка № 3 до Закону України "Про Державний бюджет України на 2021 рік" щодо виробництва (створення) та розповсюдження фільмів патріотичного спрямування.

Хочу вам сказати, про що йдеться. Це технічна історія. Ми просто маємо перейменувати бюджетну програму, бо в міністерстві зависли гроші, які варто заплатити за ту продукцію, яка вже вироблена. Якщо немає заперечень, я просив би цей законопроект підтримати за основу і в цілому. Підтримуємо? Хто – за? Миколо Леонідовичу, за? Дякую. Володимир В'ятрович теж - за. Дякую, колеги, рішення прийнято.

Так, наступне питання – це законопроект 5635 про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підтримки дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

Тетяна Василівна Скрипка, будь ласка.

СКРИПКА Т.В. Актуальність даного питання полягає в тому, що під час вже надзвичайної ситуації в карантинних обмеженнях оздоровчі заклади зазнали значних втрат і минулий рік показав, що багато оздоровчих закладів почали закриватися. Тому виникла така необхідність. І з метою збереження закладів оздоровлення та відпочинку дітей ми вирішили піти таким шляхом, щоби внести зміни, передбачити можливість здійснення видатків з державного та місцевого бюджетів. Тому що на місцевому рівні інколи існують програми, але місцеві органи влади не можуть їх фінансувати, тому що вони не знаходяться, немає статті в державному бюджеті.

Тому законопроектом за реєстраційним номером 5635 пропонується передбачити можливість здійснення видатків з державного та місцевого бюджетів на підтримку діяльності лише дитячих закладів оздоровлення та відпочинку всіх форм власності.

Ще є законопроект 5635-1 альтернативний, але все ж таки я вважаю, що 5635 більше спрямований саме, зокрема, на дитячі оздоровлюючі заклади відпочинку для дітей. Тому я пропоную рішення підкомітету: підтримати законопроект 5635.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пропонується, так, підтримати пропозицію Тетяни Скрипки про підтримку законопроекту Тетяни Рябухи.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Юрію Олексійовичу. Юрію Олексійовичу не займати почуття гумору. І воно завжди коректне і добре, що завжди приємно.

Колеги, якщо немає заперечень, давайте я тоді поставлю пропозицію Юрія Олексійовича Павленка про підтримку законопроекту 5635.

Тетяно Василівно, за основу і в цілому? Так, це ж на бюджетний ми відправляємо?

За основу і в цілому. Колеги, хто за?

Микола Леонідович, я бачу – за. Дякую. Рішення прийнято.

І тоді відхилити, колеги, треба 5635-1, з вашого дозволу. Хто за?

Микола Леонідович, бачу. Рішення прийнято. Дякую.

Колеги, інші питання. М давно збиралися це розглянути, це важливі питання. Я просив би нікого не полишати зараз комітет. У нас небагато часу залишилося, поки у нас буде зберігатися кворум, але я пропоную там у 20-25 хвилин вкластися.

Це 8 і 9 питання. 8 – про стан і проблеми дитячої оздоровчої кампанії 2021 року. І 9 питання – це про стан і проблеми усиновлення в Україні, яке вже частково підняв у своїй доповіді, дякую, Юрій Олексійович Павленко, але, тим не менше, ми можливо повернемося трохи.

ПАВЛЕНКО Ю.О. У мене є пропозиція. Враховуючи, що в процесі підготовки до цього питання були виявлені неточності і неправдива інформація щодо ключового – це точної цифри за 7 місяців усиновлених дітей, я пропоную зняти це питання, дев'яте, і перенести на наступне засідання комітету. А міністерству краще до цього підготуватися і надати дійсно інформацію.

Єдине, що нагадую колегам, що 30 вересня відповідно до Указу Президента в Україні відзначається День усиновлення, в який ми вітаємо усиновителів, батьків-вихователів, власне, всіх тих, хто сьогодні працює в інтересах дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, то я пропоную комітету долучитися певним чином до цього дня, це ще й

християнське свято Віри, Надії, Любові, але вже на комітеті більш професійно розглянути питання про стан і проблеми усиновлення в Україні.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Юрію Олексійовичу.

Я думаю, що всі підтримують таку пропозицію. Давайте тоді восьмим питанням, у нас є 20 хвилин, щоб розглянути його нормально.

Тетяно Василівно, вам слово.

СКРИПКА Т.В. Я думаю, що про стан оздоровлення нам краще доповість уже представник Міністерства соціальної політики, а ми вже заслухаємо, як пройшла в цьому році оздоровча кампанія в Україні.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тетяно Василівно, я вам частково делекую як людині, яка у нас очолює профільний підкомітет, координацію і ведення цього питання, тому саме вам і називати, кому зараз краще надавати слово.

СКРИПКА Т.В. Будь ласка, я думаю, що Борис Борисович. Ви з цього питання почнете, як заступник міністра.

ЛЕБЕДЦОВ Б.Б. Доброго дня, шановні народні депутати, шановні присутні! Заступник Міністра соціально політики Борис Лебедцов.

Що стосується оздоровчої кампанії за 2021 рік, чи взагалі ми підведемо підсумки вже на кінець року, тому що оздоровча кампанія відбувається протягом всього року. Що стосується запланованої кількості дітей, які мають пройти оздоровлення, то хотів би доповісти вам, що відповідно до Держстату в Україні нараховується 4 мільйони дітей шкільного віку, місцевими органами виконавчої влади у 2021 році заплановано охопити оздоровленням та відпочинком понад 1 мільйон 128 тисяч дітей шкільного віку, що складає 28 відсотків від загальної чисельності дітей шкільного віку, тому пропозиція

Тетяни Василівни стосовно підтримки закладів оздоровлення є дуже доцільною.

Я хотів би висловити позицію міністерства, що ми підтримуємо вашу ініціативу, тому що це дійсно та галузь, де потрібна державна підтримка.

Що стосується "Артеку", "Молодої гвардії". Оздоровлення здійснюється за бюджетною програмою 2501450, обсяг бюджетних призначень на цей рік запланований – 243 мільйони гривень. На сьогодні оздоровлення відбувається, частково проблематика стосовно ситуації з COVID-19 в "Молодій гвардії" (це місто Одеса), довелося за рішенням керівника робіт припинити тимчасово зміну, зробити вакцинацію всім працівникам, які там працюють, вивезти разом з Національною соціальною сервісною службою і також з керівниками департаментів обласного захисту дітей, які не контактували з дітьми, яких охопила ця інфекція, тому зміну тимчасово треба було припинити. На сьогодні оздоровлення продовжується, і таким чином ми вважаємо, що до кінця року, але будемо все ж таки реагувати на зони, які будуть, і, можливо, як і минулого року, знову ж таки, треба буде підтримувати ці заклади, тому що розрахункова вартість ліжко-дня розраховується на те, що діти мають отримувати оздоровлення, але якщо фінансування буде припинено, треба буде підтримувати заходи. Таким чином у нас відбувається на сьогодні оздоровлення.

Готовий відповісти на питання.

Дякую.

СКРИПКА Т.В. Скажіть, будь ласка, та ситуація, яка склалася в таборі в Одесі, прокоментуйте, будь ласка, зараз що там, ситуація вже вирішена з приводу спалаху? І також в доповіді, ну, не в доповіді, а що ви надсилали на Міністерство інформації про стан оздоровлення й відпочинку за цей період, то були також і смертельні випадки дітей під час оздоровлення.

ЛЕБЕДЦОВ Б.Б. Смертельний випадок був не в "Молодій гвардії", це була ситуація в "Артеку", це такий нещасний випадок, який стався з дитиною віком 12 років. Судячи з документів, які нам надіслали від керівника закладу, і ці документи зараз вивчаються комісією, це був миттєвий набряк головного мозку у зв'язку з інфекційною хворобою.

Що стосується ковідної ситуації в Одесі, 42 дитини - по ПЛР-тестах показало про захворювання на COVID. Дуже швидко відпрацював керівник закладу, ці діти були ізольовані. Майже 600 дітей ми вивези з "Молодої гвардії" протягом трьох днів, підключалася і Одеська адміністрація, підключалося Міністерство транспорту, тому що потрібні були додаткові потяги, додаткові вагони, я перепрошую, деякі адміністрації направляли свої автобуси для того, щоб забрати дітей. І протягом ще тижня ті діти, які почували себе краще, по кожному дитину приїжджали батьки.

СКРИПКА Т.В. Зараз приймають дітей?

ЛЕБЕДЦОВ Б.Б. Зараз приймають. Я ж кажу, тимчасово був призупинений заїзд. І після того, хотів би вам доповісти, що працював при адміністрації Одеській керівник робіт, у них є повноваження стосовно закриття, тимчасове закриття змін, у них була рекомендація зробити всі протиепідемічні заходи. Ці заходи були зроблені і вакцинований персонал, і потім знову зміни далі були продовжені в оздоровчому таборі "Молода гвардія".

СКРИПКА Т.В. Дякую. Щодо мережі оздоровчих таборів. Знову ж таки, я так розумію, що в цьому році не всі планово запрацювали оздоровчі заклади. Скажіть, будь ласка, крім коронавірусу і карантинних обмежень, які були іще проблеми, чому саме не відкрилися і скільки із мережі закладів

взагалі не подали свої пропозиції, що вони будуть працювати влітку 2021 року?

ЛЕБЕДЦОВ Б.Б. Якщо можна, Руслан Сергійович прокоментує. У нього є ця інформація.

КОЛБАСА Р.С. Відповідно до інформації щодо моніторингу Національної соціальної сервісної служби, шановні народні депутати, у нас відбулося зменшення. Всього було заплановано роботу 4 тисяч 430 дитячих закладів оздоровлення та відпочинку в 2021 році. Це планувалося. Фактично працювало 3 тисячі 104 відповідно до моніторингу.

Якщо конкретно в структурі, скажемо, які це були заклади, то 345 закладів оздоровлення, з яких приміських – 304, санаторного типу – 36, дитячих центрів – 5. Але фактично працювало 246: позаміських – 207, санаторних – 34 і дитячих центрів – також, в тій же кількості, 5.

Потім, таборів відпочинку – заплановано роботу 4 тисячі 88, це з денним перебуванням – 4 тисячі 953, але тут відбулося скорочення, тому що, як ми розуміємо, що відпочинок – це пришкільні табори, і тут суттєве просто скорочення – 2 тисячі 858. Значить, з денним перебуванням позаміських – 22 працювало, при тому, що планувалося 37. І праці та відпочинку – 58 планувалося, і працювало – 60, навіть було збільшено. Наметових містечок в тій же кількості – 34.

СКРИПКА Т.В. Руслане Сергійовичу, причини, чому вони не працювали, крім карантину. Які були саме причини не відкриття? Тому що я знаю, що у себе в окрузі карантин не так вплинув, тому що ми зверталися і до Міністерства охорони здоров'я, щоб вносили зміни у постанову, і вони це зробили. Тобто, в принципі, всі можливості для того, щоб заклади оздоровлення і відпочинку відкрили двері для дітей в цьому році, були.

Таких критичних обмежень не було. І спалах коронавірусної хвороби також, скажімо так, не було піку спалаху, тому я впевнена, глибоко переконана, що всі заклади практично, дуже мало закладів працювали в порівнянні з тим планом, який вони подали. От мені цікаво: чому області так зменшили прийом дітей на оздоровлення?

КОЛБАСА Р.С. Шановні народні депутати, шановні колеги, перш за все, ми розуміємо, що дитяче оздоровлення в нашій країні – це в більшості заклади, які є приватними, це не є комунальні заклади, і та ситуація, яка склалася з COVID-19 у 2020 році, я повторюся, але те, що ми проговорювали в робочих групах і при зустрічах, підтримка закладів будь-якої форми власності була конче необхідна. І якраз 2020 рік показав те, що саме приватні форми власності, маючи проблеми з тим, що не було оздоровлення, вони у 2021 році такі заклади просто не відкривали. Дійсно, таких жорстоких обмежень, як ви кажете, їх не було, але питання в тому, що це вплив, скажімо, обласних державних адміністрацій, областей на роботу приватного сектору, він був, скажімо, мінімальний. І планування або ризику про те, що може бути в цьому році теж та сама ситуація, яка була і в 2020 році, вони по суті відобразилися на кількості. Якщо казати про позаміські, то тут відбулося на 40 зменшення, але, я повторюся, найбільше скоротилися саме заклади відпочинку, тобто це є по суті позашкільний заклад, це шкільна система.

СКРИПКА Т.В. Просто я до чого веду? Пам'ятаєте, Борисе Борисовичу, ми з вами були в "Артеку" навесні взагалі перед початком оздоровчого періоду? І ось нещодавно відбувся з'їзд керівників оздоровчих таборів, десь, мабуть, на Закарпатті, я точно не пам'ятаю, я туди не була запрошена. І мені телефонували звідти керівники оздоровчих таборів і говорили про те, що у них зараз іде плідна дискусія, обговорення, щоб передати взагалі сферу оздоровлення від відань Міністерства соціальної політики до відань

Міністерства освіти і науки, тому що вони надають більш посильну допомогу закладам оздоровлення і відпочинку, аніж Міністерство соціальної політики. При тому, що вони сказали, що в деяких областях навіть департаменти соціального захисту, не всі представники департаментів соціального захисту областей були присутні на даному заході. А там він тривав 2 чи 3 дні. Від Міністерства соціальної політики знову ж таки нікого на цьому заході не було і люди, керівники закладів були вкрай здивовані таким відношенням саме до оздоровлення в Україні.

І просто я вам говорю про те, що дійсно вони готують звернення і пропозиції свої, не тільки просто звернення, а і пропозиції щодо того, що вони хочуть взагалі перейти на підпорядкування до Міністерства освіти і науки.

КОЛБАСА Р.С. Якщо дозволите, то прокоментуємо. Цей захід був у Київській області і було запрошення до Національної соціальної сервісної служби. Ми знали про цей захід. Був представник – заступник директора департаменту і протягом цих днів він був присутнім. Вони розглядали всю проблематику, яка є. У нас інформація по цьому форуму є, і ми готові далі реагувати, але питання... Вовк Володимир Семенович, який відповідає за організацію, і тому він прибув із нашими закладами спільно і з Асоціацією "Лелека", повністю був на цьому заході.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я декілька запитань. Коли починається оздоровча кампанія, якого числа?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ПАВЛЕНКО Ю.О. 1 червня.

Звертаю вашу увагу відповідно до ваших же матеріалів, першу нараду по підготовці до оздоровлення провело навіть не міністерство, а Національна соціальна служба як підрозділ міністерства, якого числа? Якого числа була проведена перша нарада, та ще й онлайн-нарада, по підготовці оздоровчої кампанії?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ПАВЛЕНКО Ю.О. 27 травня. Починається кампанія 1 червня.

Дивимося наступний абзац. Коли Головним санітарним лікарем був затверджений відповідний порядок безпеки, забезпечення і всього іншого дітей? Якого числа?

СКРИПКА Т.В. Це про те, що я говорю, що чекали цього розпорядження місяць. І перша зміна фактична в усій країні була...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так от, розпорядження Головного державного санітарного лікаря, як провести безпечну оздоровчу кампанію, 8 червня. Тобто вже більше тижня тривала оздоровча кампанія!

Я зі свого досвіду скажу, я провів 5 оздоровчих кампаній. Підготовка до оздоровчої кампанії починається, в гіршому випадку, перше засідання штаб на чолі міністра, із залученням всіх профільних міністрів – це міністр охорони здоров'я, міністр внутрішніх справ і так далі по списку посадових осіб – відбувається в крайньому разі в березні для того, щоб підготувати кожен заклад, для того, щоби проаналізувати безпеки і стан.

Нинішня оздоровча кампанія проходила в найважчих(!) умовах серед усіх(!) попередніх оздоровчих кампаній, тому що вона проходила в умовах COVID. І перше засідання, онлайн-засідання та ще й незрозуміло, хто його проводив в Нацсоцслужбі, відбулося за 3 дні до початку кампанії. Це означає,

що вже на старті вона була провалена, а діти із-за бездіяльності органів влади і в першу чергу відповідального міністерства наражалися на пряму небезпеку! Так не буває, так не можна! В старі часи міністр звітував перед Верховною Радою у березні, відповідаючи на запитання кожного народного депутата, і цей звіт тривав до двох годин, де по кожному проходилися закладу. І тому мінімізовані були потім трагедії, одиниці відбувалися.

Добре. Я хочу запитати: яка кількість трагедій, надзвичайних ситуацій відбулася в оздоровчих і відпочинкових закладах протягом літа? Це загибель дітей, травмування дітей, отруєння дітей, захворюваність на COVID-19 і інші небезпечні – пожежі і так далі. Яка кількість надзвичайних ситуацій в оцій кількості, зараз я навіть не скажу, яка там точна кількість оздоровчих закладів була в цьому році, відбулася протягом літа? Є ця інформація у міністерства? Є розуміння, що відбулося насправді? Тому що у вашій довідці цього немає.

ЛЕБЕДЦОВ Б.Б. Юрію Олексійовичу, є інформація у Національній соціальної сервісної служби. Якщо Владислав Геннадійович приєднаний до Zoom, він має бути тут присутній, я попросив би прокоментувати.

МАШКІН В.Г. Якщо дозволите.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Яка структура (?) надзвичайних ситуацій?

Будь ласка.

МАШКІН В.Г. Під час цієї кампанії сталося 2 надзвичайні ситуації, пов'язані зі смертю. Це смерть дитини в "Артеку", про яку вже говорили, і смерть дитини під час відпочинку в закладі оздоровлення та відпочинку у Херсонській області. Це 2 події, які пов'язані зі смертями.

Друга подія надзвичайна, яка відбулася. Вона була пов'язана зі спалахом ковід-інфекції в "Молодій гвардії", про яку також сьогодні говорили.

Інформації про отруєння дітей в закладах оздоровлення та відпочинку за весь час цієї кампанії не надходило.

Дякую.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Зайдіть в Інтернет, забийте "отруєння дітей в закладах" і ви, я думаю, що прозрієте від того, що такі отруєння були, їх було достатньо багато в масштабах країни, а ви про них не знаєте як міністерство, і взагалі не оцінюєте, і причин не називаєте, чому це сталося. Розумієте?

Я свідомо подивився ваш звіт. Так, ви називаєте оці 3 події. Те, що сталося в "Молодій гвардії" – це надзвичайна ситуація. Це єдиний заклад, яким ви як міністерство управляєте, єдиний! Всі інші управляються або приватними, або місцевими органами влади. Єдиний! І ви навіть там не спромоглися забезпечити безпеку дітей і не допустити поширення хвороби, тим більше ще в таких наслідках. Єдиний! А все можна було б просто організувати. Не захотіли, не змогли, вирішили, що це неважливо. А вирішили, що неважливо, тому що 27-го числа ви тільки згадали, що у вас оздоровча кампанія повинна бути, ви якісь там доручення пороздавали. Причому які саме, теж чітко в довідці не надаєте. Не можна так готувати матеріали до комітету, формально підходячи до своїх звітів. Ми запросили у вас звіт, а не відписку. А це відписка від комітету, де немає повної, всебічної, чіткої інформації про хід оздоровчої кампанії: проведення, проблеми і головне - висновки, що зробити, щоби ці проблеми не повторилися в наступному році? Ви висновкам приділили аж там четверту частинку сторінки, причому вони такі достатньо далекі від реальності. Розумієте?

От тому звіту, на мій погляд, комітет про хід оздоровчої кампанії від міністерства не отримав! Отримав відписку.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тетяно Василівно, з вашого дозволу...

У мене є просто у самого, як не дивно. Колеги, що я вам хочу повідомити. Сьогодні зранку у мене була зустріч з інших питань абсолютно з віце-прем'єр-міністром України паном Олексієм Юрійовичем Резніковим. Він мені передав листа, який він отримав, і я, коли закінчилося наше засідання, з'ясував, що я отримав такого самого листа.

Про що тут ідеться? Тут ідеться, що заклад відпочинку, який існує в чудових Карпатах, цей заклад є переможцем відкритої конкурсної процедури закупівлі послуг із оздоровлення та відпочинку дітей, які потребують особливої уваги та підтримки. І було укладено угоду про оздоровлення 5 тисяч 710 дітей. І з 17 серпня по 6 вересня, це не один... з 17 серпня по 6 вересня було оздоровлено вже 840 дітей, це якраз позитивний приклад, там не було жодних, на щастя, негараздів.

Що ж далі пишеться в цьому листі? Однак через чисельні перевірки закладу, які відбувалися впродовж всього періоду оздоровлення і не припиняються до нині, було значно ускладнено процес оздоровлення та відпочинку дітей, при тому, що жодних випадків тривожних не було. Національна соціальна сервісна служба України та Мінсоцполітики також проводили комплексні перевірки, за результатами яких призупинили підготовку до другого заїзду, що поставило під загрозу виконання державної програми "Оздоровлення та відпочинок дітей, які потребують особливої уваги та підтримки, в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку вищої категорії, які розташовані в гірських районах".

Підставами для такого призупинення були поодинокі, несистемні випадки неоднозначного бачення, незафіксовані, ті, про які ви кажете, Юрію Олексійовичу, випадки неоднозначного бачення тих чи інших складових забезпечення процесу оздоровлення та відпочинку, які по суті не впливали та не впливають на якість надання послуг.

І що ж вони просять? Бо вони готові дітей прийняти, готові, а їм не дають. І вони просять всього єдиного – це переможці конкурсу, у яких не було ніяких проблем – враховуючи стислі терміни, що залишилися до кінця року, єдиним можливим варіантом вирішення, щоб вони виконали свої зобов'язання, які вони на себе взяли, є продовження другого заїзду з 29 вересня і завершення 27 грудня. Тобто там щоб вони продовжували оздоровлювати дітей, які потребують особливої уваги та підтримки.

От що насправді відбувається. І я, Тетяно Василівно, вам цього листа передам, яке надійшло на віце-прем'єра, і надішлю той, що надійшов на мене. Просив би вас взяти на контроль, що там відбувається з цим конкретним закладом, який виконує державну програму, він виграв...

СКРИПКА Т.В. Так, я б хотіла сказати, що ми ж в минулому році прийняли законопроект.

ПОТУРАЄВ М.Р. ...тому мені трохи дивно, що заклади, які виконують програму і не мають порушень, і не мають проблем, стикаються з проблемами, а інші заклади, де проблеми є, на які зауважують колеги, вони продовжують спокійно працювати і приймати дітей. Мені трохи дивні такі факти отримувати і реагувати на них.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Один коментар. От дивіться, перевірка закладів, які проводять оздоровчу літню кампанію, працюють виключно в сезон, відбувається до 1 червня. Тобто 27-го, грубо кажучи, там, а краще 20 травня мав бути вже заслуханий звіт всіх областей, всіх міністерств, всіх власників, всіх управляючих закладів стосовно підготовки закладу до оздоровлення. За цей час проведені перевірки і так далі, і так далі, вся робота, от вона там з березня до травня відбувається. Далі починаються зміни.

Далі вже в рамках зміни пожежники, санепідемслужба, чи як вона там зараз називається, всі інші, вони фактично здійснюють, скажемо так, підтримку і забезпечення роботи безпечної кожного із закладів. От інша логіка: не перевірка відбувається в рамках першої зміни, не наказ про санепідситуацію ухвалюється 8 червня, а це вже всі повинні там, на місцях, кожен директор, кожен працівник, кожен вихователь, піонервожатий чи хто там є у них, вони ці документи повинні знати як "Отче наш" і з ними працювати вже далі, бо заїхали діти.

Ті, які працюють цілорічно, там інший формат з ними роботи з точки зору перевірки їх підготовки, тому що є осінній, є весінній період, там своя специфіка і так далі виникає. І от цього плану відповідальності кожного підрозділу, кожного, починаючи від міністерства відповідальності, від соціальної служби сервісної, якщо вона зараз і за оздоровлення теж відповідає, інших міністерств, де освіти, де охорони здоров'я, де МВС, де санітарний лікар, де пожежники і так далі, от розписаний чіткий план, і далі кожен, конкретна посадова особа, визначена відповідальна, розписується в масштабах країни, в масштабах кожної області (відповідні накази, рішення, розпорядження) і так далі. І тоді можна говорити, що оздоровча кампанія відбувається відповідно до закону, як він цього вимагає, про оздоровлення й відпочинок дітей.

Може, воно так і було у вас. В усякому раз у звіті, який ви надали міністерству, цього всього немає.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тетяна Василівна.

СКРИПКА Т.В. Юрію Олексійовичу, так і було. І нарада 27 травня відбувалася, і я брала участь в цій нараді, і дійсно були запрошені всі представники, яких ви тільки що перелічили, це дійсно так. Єдине що, і я на початку цієї наради наголошувала, що це запізно і взагалі ми повинні вже

отримати акти готовності усіх дитячих оздоровчих закладів 27 травня, для того щоб розуміти, скільки ми плануємо оздоровити дітей. Ну, єдине, що мені хотілося б знову ж таки...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я уточню, просто зразу уточню. Доручення Прем'єр-міністра Шмигала 8-го червня, яким передбачено завдання центральним органам влади щодо забезпечення належної якісної і так далі і в межах повноважень. 8-го червня! 8-й день оздоровчої кампанії. Не 8-го березня, а 8-го червня.

СКРИПКА Т.В. Юрію Олексійовичу...

ПАВЛЕНКО Ю.О. А далі машина так працює державна: нема доручення, нема завдання, нема контролю - і от пішли проблеми. А далі починають приховувати факти травмувань дітей, отруєнь дітей і так далі. Я не виключаю, що є приховані факти. А далі починаються ще ігри з державними закупівлями путівок тих закладів, які, може, там "отката" не принесли чи ще чогось, там якимось належним чином не подякувати чи якимось по-іншому не сподобались. І це може мати місце, тому що немає чіткої стратегії самої оздоровчої кампанії. Ось про що я власне...

СКРИПКА Т.В. Я зрозуміла. І це дійсно так. Але я хочу і в підтвердження вам сказати, що до 8 червня, я думаю, що всі знають, 90% керівників, які були присутні на тій нараді 27 травня, говорили єдине про те, що ми готові прийняти дітей, єдине що зробіть, внесіть зміни в постанову Міністерства охорони здоров'я щодо зміни карантинних обмежень. І я особисто спілкувалася з міністром тоді і просила його особисто, тому що у мене лежала купа звернень від керівників оздоровчих закладів, щоби вони у якнайкоротший термін внесли зміни в цю постанову. Ви прекрасно знаєте,

що це відбувалося знову ж таки за моєї участі. Тому що взагалі, якби не було змін до цієї постанови, зараз була би ще менша статистика тих таборів, які працювали.

І що хочу сказати наостанок. При всій повазі, при всій співпраці в якійсь мірі позитивній, в якійсь мірі негативній, але, Руслане Сергійовичу, Борисе Борисовичу, я звертаюся до вас зараз із проханням, будь ласка, почуйте. Ми не проти Національної сервісної служби, але ми за створення єдиної служби у справах дітей. Тому що не можна поєднувати питання соціального захисту населення всього із питаннями захисту дітей.

Офіс нас почув. Підтримка колег депутатів у нас є. Взяти на себе цю місію ми готові. Не чинить опір, а давайте працювати разом.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Тетяно Василівно...

ПОТУРАЄВ М.Р. На цій конструктивній ноті я би хотів закінчити. Колеги, у мене точно вже час вичерпаний.

ЛЕБЕДЦОВ Б.Б. Гірські райони, можна два слова прокоментувати, якщо можна?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

ЛЕБЕДЦОВ Б.Б. Перш за все ми не маємо нічого проти створення центрального органу виконавчої влади, який буде здійснювати захист прав дітей. Ми про це завжди кажемо. Тому і за вашою підтримкою, будь ласка, ми готові.

Що стосується гірських районів. Дивіться, є чисельна кількість скарг.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте зараз на це не будемо звертати уваги. Тетяна Василівна перевірить факти, які викладені в листі на віце-прем'єра і на мене, і буде мати певні рекомендації.

Колеги, я не все чув, але, знаючи компетентність своїх колег, хочу сказати, що так, Юрій Олексійович як представник опозиції може бути трохи занадто, можливо, різким у певних оцінках. Але, колеги, оскільки я знайомився заздалегідь із матеріалами на сьогодні, хочу сказати, що ситуація далека від ідеальної, і я думаю, що ви це маєте визнавати. Тому давайте не доводити до того, щоби Тетяні Василівні не довелося створювати ТСК, як Павлу Миколайовичу, з розслідування того, що відбувається з питаннями оздоровлення дітей. Будемо сподіватися, що до цього не дійде.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Микито Руслановичу, я в даному випадку не як представник опозиції, але я вам скажу, що, якби подібну доповідь і подібний звіт зробив мій заступник, летів би він "під три чорти" з такою організацією роботи! І Ростислав Драпушко, і Ростислав Карандєєв можуть це підтвердити, що такого "разгильдяйства" у ставленні, такого небезпечного з точки зору життя і здоров'я дитини, як оздоровлення і відпочинку, не можна собі допускати, вибачте.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я думаю, що нам всім є над чим працювати.

На цьому ми вам дякуємо, дякую, колеги. На цьому засідання... А? Ой, у нас же одне питання, колеги, треба з повагою поставитися до людини, яка спеціально до нас сьогодні приїхала. Ми трохи затягнули, бачите? Дмитро Олександрович нам зараз трохи доповість. Вибачте, Дмитре Олександровичу, я ледве не забув.

НАЛЬОТОВ Д.О. На минулому комітеті я пропонував в розділі "Різне" заслухати, до нас у гості сьогодні прийшов, заслужений діяч мистецтв

України, художній керівник і директор театру "Актор" В'ячеслав Жила. У нього є що сказати стосовно актуальних проблем театрів та шляхи їх вирішення.

Будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пане В'ячеславе.

ЖИЛА В.В. Доброго дня! Дякую, що запросили. Перше, я хочу сказати, що насправді ми театральною спільнотою на даний момент знаходимося не в критичному стані, дуже дякую вам за це. В тому числі я провів невеликий research і хочу сказати слова вдячності за те, що ПДВ понизили до 7 відсотків, і це для нас дуже велика допомога.

Хочу зазначити, що саме ці 7 відсотків НДС варто було б для камерних театрів, тому що театр "Актор" – це комунальний заклад культури, академічний, до вчора я керував цим закладом культури, з сьогоднішнього дня я очолив "Театр юного глядача" на Липках, камерний театр, який має до 150 місць, світова практика, їх лишають оподаткування. І якби була б така можливість, це, мені здається, було б вірно, взагалі прибрати, адже на рівні великих театрів маленькі камерні театри, їм складніше виживати.

Є проблема тендерних закупівель послуг акторів та режисерів. Це трохи дивно, тому що, якщо я, наприклад, хочу запросити в театр якусь зірку на кшталт Ади Роговцевої або Ольги Сумської, я маю платити гонорар і проводити тендер. Це неможливо. І якщо ми говоримо про розвиток театального руху в сторону Європи, то аналогічно щодо режисерів це досить складна історія.

Значить, є надбавка по академічності до 100 відсотків, і ця приставка "до" дозволяє маніпулювати, вирішувати на рівні управлінського органу, визначати ці "до" 100 відсотків. Деколи їх взагалі немає, деколи є 50

відсотків, і це прибрали. Було б круто, якби це можна було б вирішити. Повірте, всі відкриті і готові до спілкування.

Контрактна система, яка є, це суперкруто, це насправді європейський досвід. І минулі скликання, коли був прийнятий законопроект, це потужно, круто, це дає великі можливості, але вона недосконала, і ми би хотіли, і, напевно, могли би на своєму рівні визначити пропозиції і подати їх на розгляд вам, якщо б це було цікаво.

Далі. Театральна майстерність, акторська майстерність, яку зараз почали викладати будь-де, будь-хто, і це трішечки жахливо. Зараз, можливо, скажу про таку історію, як регулювання з точки зору держави, це ліцензія, адже лікарі і так далі - всі отримують професійну ліцензію для того, аби можна було б долучатися до тих чи інших маніпуляцій зі здоров'ям, до прикладу, то аналогічна історія і в професійному середовищі театрів. Можливо, це якимось би змінило і покращило б цей рівень. І повірте, це необхідно для всіх, адже акторська майстерність направлена саме на психофізику людини, і це було б дуже круто. Також ми потребуємо, безумовно, закону про меценатство, який є, але він, мені здається, не працює, недолугий, тому було б дуже цікаво внести якісь пропозиції, напрацювати і прийняти його, адже зараз, на даний момент, займатися культурою це іміджево, це в тренді і це, мені здається, досить потужно і відкриває... Ми, по-перше, відкриті до таких пропозицій від бізнесу і так далі. І мені здається, це було б цікаво саме бізнесу, що дало б можливість розвиватися досить круто.

До прикладу, УКФ, який був створений, дав потужний ривок, і досить багато скористалися цією можливістю і народилося багато мистецьких проектів, а також підтримка під час карантину, інституційна підтримка дала можливість вижити державним та недержавним закладам культури. Я вважаю, що це досить круто, тому ми готові долучатися, ми готові до діалогу. Повірте, всі керівники театру готові вийти на "круглі столи", аби була,

скажемо так, протягнута рука. Ми розуміли, що це досить дієво, є купа пропозицій, ми талановиті. І аналогічно запрошуємо вас до нас у театри для спілкування, для побудови цього діалогу, який і так є, але може вийти ще на більш крутий рівень.

Дякую.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону, не чути)*

ЖИЛА В.В. В'ячеслав Жила, заслужений діяч мистецтв України. Зараз, на даний момент, директор, художній керівник Київського академічного театру на Липках. *(Шум)* Ні-ні-ні, я діючий керівник, і також, безумовно, ми маємо свою Раду директорів, в якій спілкуємось і можемо контактувати, виносити якісь пропозиції.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Дуже-дуже доречні пропозиції. Тому я пропонував би, щоб... Я думав, може, керівник асоціації, можливо, певної, але Дмитру Олександровичу як ініціатору цього питання от спільно з В'ячеславом і всім цим колективом підготувати, можливо, таке протокольне рішення комітету стосовно плану заходів, плану дій, плану роботи.

ПОТУРАЄВ М.Р. І навіть розробки, можливо, законодавчих ініціатив.

ПАВЛЕНКО Ю.О. От якраз і в межах компетенції комітету, і з точки зору там законодавчої, і з точки зору контрольної функції, і з точки зору ініціативної, якщо потреба є в нормативній базі від Кабінету Міністрів, от такий затвердити план і на наступний комітет ми могли б підготувати. В принципі, все сказане правильно, для нас багато подібних звернень є, але те, що ми змогли зараз їх якось звести до єдиного такого питання і дати відповідну реакцію комітету, я думаю, що це правильна ініціатива. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я підтримую Юрія Олексійовича. По-перше, В'ячеславе, я вам дякую за доповідь. Вона і стисла, і змістовна. І тут кращої пропозиції ніж зараз зробив Юрій Павленко, не зробиш.

Це дійсно треба за допомогою Дмитра Олександровича оформити в проект протокольного рішення на наступне засідання комітету. Ми його, по-перше, точно підтримаємо, а по-друге, ми готові почати рухатися по цій, так би мовити, "дорожній карті", по-третє, у нас навіть вже є певні ініціативи, які ми вже розпочали, ми будемо дуже раді вас залучити до відповідних робочих груп, які у нас будуть створюватися. Так що дякую ще раз за доповідь. І будемо сподіватися, що це початок нашої спільної плідної співпраці.

Дякую.

ЖИЛА В.В. Навзаєм. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, отже, на цьому порядок денний вичерпаний. Я всім дякую за роботу. Ми сьогодні хоч і складно, але плідно попрацювали, хоча і повідправляли майже все на доопрацювання. Тим не менше, це теж результат. Це продуктивно.